

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.angp-hb.co.za

info@angp.co.za

JILI JETAABAY

NOGA

FEN KO DIGGI JILI

(Wàaré ti ngabge jili wer hwal)

Kefter maa ti ngabge jili jetaabay se'n mo kay la tji wer le bil sir Fransi, nen kingi maa ndar ti be kis-kis renam, ti be dooswa'a ti bogge (1732). A din fen ko diggi jili jetaabay, noga kefter maa ko jili. Wer wàaré baa maa kidolgi maa de cõõre'n hay kiigi, haa matala de kiigi go ti wer jag jar deban, wer jartaabay deban de jangé be, dangé be jar maa bil taygeti maa wer Yeeso no, maa ko cwáy wàaré maa bil kefter maa jagcu no, ga go de bag jag bil wàaré maa de cõõre'n matala mono. "Ndi hã jili maa defay yan wee billé ...day nday jon yan din jar bi, ndi jon yan din Baa bay lay." (Ezékiel 36:26-28; He. 8:10).

COPYRIGHT

ISBN 1 - 874934 - 77 - 0

E-MAIL: info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. BOX 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.

(Une Mission de Littérature évangélique financée de dons)

(Reg. No. 1961/001798/08)

JILI JETAABAY DIN TINBAA

NOGA DIN NGEL JONRE MANHUULI

(1 JAN 3:4-10)

Maaga ndo le' jan kefter se'n mo kay la we no, dig go ti bo ga a din fɛn ko jili, doo fɛn ko nen maaga ndo de ko se bo ni nono. Ndo mo hay ba ti jagbaa, noga ndo mo hay ba ni wa, ndo mo hay ba din je diggi ga Baa bay wa yaw, noga ndo hay ti jagbaa day ndo fer go ge caw, amaa, ndo ko se bo yan bil kefter se'n la dooga Baa de ko mo ge no lay no. Jetaabay ko keɛɛ din se caw be; Baa ko jetaabay maa be'n din nen billi, jagjili be. (1 Samuel 16:7).

Manhuuli din pan jar gete' wo, din wan jar maa nen sungu'n wo buy lay, din "Baa" maa ti tamsir'n la lay; a kol se be jeepeeleebaa maa jaɗ jare lay. Bà le baa haɗ matala jar maa po yan wo ga saara din jar sid wɛare Yeeso ne jaré, maa po wo pa ga saara ti jonré wer Yeeso; amaa a bay wo kidolgi din jar sid wɛare Yeeso ne se wa lay, bay wo jar jonré wer Yeeso wa lay. A jaɗ wo naa jaɗgé. Se'n mo yoo jobo wa, wer ga manhuuli de kaagé maa kol se be go yeepeeleeba ler ngel lay. (2 Korinte wo 11:13-14). A din wan maa ti tamsir'n la no, a raɗ jar go, coo diggi baara go lay, maa ga a mo ko wo ga Baa da saara wa so, ga Yeeso huu go maa yaɗ saara go wa so lay.... (2 Korinte wo 4:4). Jar jon blagge'n wo de jar dig ti ti Baa'n ga wo buy wo doo jar huuli wo no ma' no, werga a wo go rew se Baa, wo go ndigrin se be pa. A yaɗ wo din jag wan maa ti tamsir'n la no. (Efes wo 2:2). Nen baara caa ti faage maa yee ra ge'n go mo ti' ga no, a wo wo yan nen wuu maaga taw ga mono. Je maaga rin ga se bay jon blagge wa mo caw jaɗ din se be. Weel Baa nduu ti tamsir la dwasgé go din jonré manhuuli no. (1 Jan 3:8). Ha wee se bay ne Baa, hoo wee sug ti Baa, gin wee manhuuli no, ni a dee yan go se bay haɗ. Yad wee se bay se Baa, ni Baa ya' yan se bay lay. (Jag 4:7-8).

Maa ga ndo de jan kefter se'n mo kay la no, ndo ko diggi

bo ni tuu sen lay. Men mbo ger maa ni Baa'n lergé mo jilli tawa, maa kan nen bo ti blagge m'bo'n wo no, faa ti baara wa, werga wàaré Baa de rin naa ga: "Hayga naa rin we ga naa bay jon blagge wa no, ni naa car din gete' ne se naa se, de'el bay se naa wa; ané, hayga naa bod jag we go ti blagge naa'n wo no, Baa maa de'el maa ga bay ndar gog wa men mbe ra yan go ne naa, fàa naa yan go lay." (1 Jan 1:8-10). "Cii Yeeso Kris Weel Baa kaa go gesin maa yog blagge naa wo go."

Jetaabay caw buy jon nen doo manhuuli, noga nen doo Baa, amaa, jon nen doo baara bog buy ga. Maapo jongé blagge yàa mo se, ndo kol go gebee be. Amaa, ndo yan nen doo blagge no, dee se Baa, faa ti blagge m'bo'n wa; Baa de gor mo ge ye' tum maa men blagge m'bo'n go mo, de duu Yeeso Kris maa ga nduu ti tamsir la yàa jar blagge wo go mono. A dwas jonré manhuuli'n go dwas, blam be se fàa naa go; a din jee coo naa de hõggese be jag blagge naa wo no. Ndo bay go hãa se Baa maa de'el maa ga go de ko fèere maa nen sungu'n wo buy mo wa, werga diggi m'bo'n wo de fèere maaga ndo jon ra nen sungu de yonré tum se go de ko ra ge. Ndo bay de kãage maa yon se bo doo Baa wa, de jonré m'bo'n buy; werga jon sug din se, day sug be laa ge ga laa ɛla? Kne' nen din se, day nen be ko ge ga ko ɛla?

"Baa ran nen go ti tamsir mo ti' la fèd buy ko jar be maaga jilli baara de kangé din ti be mono, maa hã Egre be'n ne haara." (2 Chroniques 16:9).

"Baa go de ko jonré jartaabay wo buy, go de ko ngel seelé baara'n wo buy lay. Sungu bay nen be wa; ngel yonré po bay ta' ga ndo oo ni maa yon blagge m'bo'n doo be ga se ko'n ga wa." (Job 34:21-22).

"Amaa Yeeso bay de kan diggi deban ti wàaré jartaabay wo de jonré baara'n wo wa, werga a go de ko ra ge buy." (Jan 2:24).

Wer se'n so: "Ti desay din je maaga blagge be'n go de men ge ne hen mo no! Ti desay pa din je maaga Baa bay de kan re blagge ne hen ti wa mo lay, je maaga bay jad jar wa mo lay no!" (Sin David 32:1-2; 51). Yeeso de n'de naa wara pa ga: "Nday jar maaga go de gayri adoo pporé maa ti bay de bal wee ge mono, a wee le se bi, ndi yad ra yan go ne nday ti, ndi ha iggi yan ne nday." (Matiyé 11:28-30).

WER WAARÉ MAA TI NGABGE JIILI JETAABAY WO WER HWAL MONO NGABGE JIILI MAA JAGCU NO

De ngabge jagcu mo ta' la din jiili jetaabay (way noga jeetwar) maaga bay go de cooge wer waaré Baa wa da mono. A din je blagge. Baa go de ringi ti be ga: "A din jiili je maaga yaa ge se be din feere maa ti tamsir'n wo la, jon ge din feere maaga hoggese be da ra mo tawa no." Baa de ko jiili maa se'n doo sen nono, day yan go de way jagjoo ti be pa ga: "Gayri'n din maa wosela? Wose go de haygé mo la? Faa deban din wosela? Wose jon heene doo kee mo la? Wose led jar ti buugri mo la? Juu nen go buy din wosela? Wose 'wad war ne se ti ti buugri mo la? A din jar maaga sii wo hee jag yii mono, tay wo nen yii wo mbaara hay mono. Ko yii maa de kol nen de see mbo mo kay dala! A jii de wooré bil wehan mo, se see mo kin de wooré lay. Ané, blam be a lon mo doo cwee nono, haq nee be'n mo se doo yee nono. Nen bo ko feere'n wo ti ngel be ga so lay, ko ra go hay-hay; ndo kol diggi din ti blagge sagsage.

Wer nay wo bil jiili se maa jagcu'n la pur de rin naa ti wer blagge maaga naa jon ra ti tamsir la mono, werga wer blagge'n wo buy de laa tin ne naa billi. Baa de rin naa ga: "Ti feere'n buy jiili naa bay de deelé wa; jiili raw de haq deban, wose ko re be yan la?" (Jérémie 17:9). Yeeso ti se be yan de bo' wer be ga: "Diggi maa de blagge'n laa wo le go din bil jartaabay wo, day saara jon din feere maa ti ngel be ga: jonge fren, jdg jaré, legadgé de kara hay-hay, slagge nen ti feere jaré, debay cooré, haygé nen jaré, jongé re soreré, jongé huunni, cargé

1. JILI JE BLAGGE

gete'e, godgé ti se bo, lodge se go. Fẹ̀ẹ̀re se de blagge'n wo mo den buy laa wo le go bil jetaabay maa kan dag ne hen se." (Mark 7:21-23).

1. MANNKAGBAA. – Wosela buy de koge ga mannkagbaa de wooré deban yoo weeredweere wo, day se kal le' raa duu se be. Diggì jetaabay doo se'n no lay. De maaga a le' kee mo ge we ti mopo so no, ndo le' mbar jagjiili bo. Amaa, godge ti jobo din blagge. Lusifer hay din jeepeeleebaa maaga Baa da'n deban mono. A hay de wooré deban de dan lan wo buy, hay de'el deban lay. Wer wooré be no, se raw raa duu se be, raw kolge go din jee hee Baa werga a ngab se be de Baa lay. Duu be raw kolge ga mannhuuli, noga jee hee Baa, jee blagge. (Isaïe 14:9-17; Ezékiel 28:12-17).

Dage gete' din blagge maaga alé nen wuu tuu sen; a nà nen se be wer pur deban. Jar maa po mbar wo jilli baara din wer pur hrog baara'n wo, maa po wo wer maaga saara de ko wer kefder deban, maa po her wo din oṣṣbe maa ga ni ko mbe saara tawa haṣṣ kol go jon soṣṣré ne jaré. Herge klelew wo de boo maa doo, ga yoo baara de wuy deban din dage gete' pa, bo doo Isaïe. (Isaïe 3:17-24). Jar maa po wo pa mbar wo jagjiili baara din wer ti mooré baara wo, wer sir baara, wer fẹ̀ẹ̀re jṣṣ baara wo de hragge baara wo, yṣṣ mbaara ti go ti maaga Baa bay da jar da gete'n wo se wa, kee be'n bon din jar fer ti se baara gesin no. (1 Piyer 5:5). Baa bay ko jar da gete'n wo de jar fegge ti kaṣṣara'n wo nen wa hasse. (Jagjṣṣ 8:13). A go de yergé pa ga: "Kan wer bo gego wur po din diggi bo maaga ndo mo hay mbar jagjiili bo mono, werga ndo jon ge din fẹ̀ẹ̀re maa debaywooré wo." (Jagjṣṣ 16:18).

2. WAY. – Jeetaabay de ngabge de way mo kay la din wer fẹ̀ẹ̀re maaga hoṣṣese be da ra deban mono. Saṣṣ fẹ̀n se'n bà'n we go da no, se ko ngar daw se be ga: jonge yoo, sudgi de kaṣṣara haṣṣ-haṣṣ, sudgi de naṣṣaré jaré. Blagge se'n wo mo den buy nen naw naa maa mata'n la de ya' wer cin se naa ni deban, amaa naa mbe go de koge ga a bay wo de'el wa; wer se'n naa de hay yaṣṣ din waṣṣaré maaga Yeeso hay waṣṣa'n go kingi

de kos ndar bog wara ga: "Naw maa blam taw'n jon ge yan doo wuur maa Sodome wo de Gomor nono."

Diggi se maa mata'n la bay de hooge doo din werpiiri de naaré po wo tawa wa hassé, ané, a go de ndudgi ne naa wer gum-gum buy, go de cegad jagjin naa'n wo, haa kal go lin ni jar maaga rin wo ga saara de hoo sug ti Baa mono, go bil taygeti naa'n wo, go bil tin hadge weere boogo wo de tin naw baaran wo buy lay; a hay bay m'ba'a no wa, amaa, se go de dusgi matala ti ngel de bay sooré dusglug buy. Mbeere blagge se'n din jonré mannhuuli de nen mii, go bil jar buy; naa de ko ra ge bil "silman", bil "télé", bil kefter maaga naa jan ra po wo, bil feere maa tigrin wo pa; fen maaga Baa ko se'n de blagge kol go nen jar matala din fen maa ti ngel be no, maa de'el'n so yaw. Kidolgi, a go buy ti ngel jonré naa wo, naa mbe de jon ra ge lay. Mannhuuli go de haylé ne naa jiili deban nen maaga diggi se'n kol go ti weere naa wo buy: Weerejooré wo de tigliiri wo deban dig wo baara'n ga fen maa ti ngel be nen naw maa wara'n din "silman" wo de kefter maa waadge ti feere soore'n wo mono, jon wo mbaara feere se'n wo de bay sooré hay. Duu baara raa na din wer feere se'n wo yaw. A bay koge din se jar maa de'el maa ni Baa'n wo, doo Josef wo de tee jar la'n no wa so. (Genese 39). Mo hay ba din jee kluu de gargé ni jar Zulu wo ga hay wo jd jar sudgi de naaré kaara wo de werpiiri kaara mono, ya diggi se kay nen naw maa wara'n ga werga a bay din fen maa de deelé ti ngel be wa. Baa bay de rin naa ga naa mo jon feere se den wo wa, ané, a de rin naa ga naa mo dee go se baara yaw; sud wee de kaara doo hrog wo no wa. Wer blagge maa la'n wo buy taw wo go nen faalé, amaa, jobo maaga ya be'n se din sudgi de kee de man hrog wo mo caw jon yoo din ne se be ti. Nday bay din maa bay ti se bay wa; hoogese bay din tin. Egre Baa maaga Baa ha ne nday mono; nday bay de koge doo se'n no wa yawla? (1 Korinte wo 6:18-19). Jeetwar noga way maaga yan mbud foo se be de legadge de kee hay-hay no, mbud din foo tinbaa, day Baa mbud ge foo be lay werga tinbaa bay din fen jon gufuy wa; tinbaa se'n din nday tuu. (1 Korinte wo 3:17).

3. BEELÉ. – Fɛn maaga beelé da'n ga bay wa, say din mbiiri maa wer be tawa. A de konnebil deban, re wer fɛɛre'n go buy, be'n din maaga se da' go pel be mono, wii wer ne régé maa de dag ga hasse. Jetaabay de ngabge de beelé mo kay la wer joge yii be deban ga dem ne go mo lay, wer konnebil be'n lay. Fɛɛre maa de dag'n wo mo buy se da ra mbe hɛy: Wɛ́aré sɔ́oré, koge fɛ́eré maa jon sɔ́oré wo bil kefter po wo mono, jonge yoo. Hɔ́ogese be maaga din tinbaa kol go de demgé wer régé maa de dag wo de jongé fɛ́ere daggé: daagé cuggi wo de regé be, jogé yii, liggi wer sangu wo hɛy-hɛy, taggé nɔ́o maa ga rod hɔ́ogese go mono, de tee fɛ́ere se maa ga blag wo hɔ́ogese jetaabay go mo buy no. Werpiire de nɛ́aré buy go de had n'daa cug matala de dan maa baa no. Amaa, yɛ́a naa go jag blagge se'n wo mo den buy din Baa mbe bon, bay wa no, naa mbe din gebee mannhuuli tum. Jar deban bay daa cug bil tinbaa wa, ga a din ngel tosge Baa; ané, a bay wo de kogé ga tinbaa maa kidolgi'n din hɔ́ogese saara wa, mbaara go de blag ge be de wer fii po maa de baywooré wo de wer yii maa de hɛ́a wo kodé. Wer se'n Pol maa de'el de rin jar Korinte wo so ga: "Nday bay de kogé ga nday ti se bay din tin Egre Baa wa yawla... day hayga jee maaga yan blag hɔ́ogese be maaga din tinbaa go mono, Baa taw'n ge go lay wa yawla?" (1 Korinte wo 3:16-17; 4:18-19).

Je konnebil din je blagge nen Baa. Naa ré din maaga naa mo hay tenen ti', bay din ga naa mo hay tenen ti' maa regé wa. Ndo ré we ne konne maa ni Baa'n no, se taw go, cee mo ga da so; amaa, maa ni mannhuuli'n mbe de wii mo ge ceb ga: "Hɛ́ le me ni, hɛ́ we le me ni! ... mbe go de hɛ́ jag ka' tum wiigi."

Konnebil taw ga, wuuri be baywa. A go de yergé bil kefter Baa maa jagcu no ga: "Je konnebil lay, je tadgé de yii lay, wo go nen jɔ́gi, din de bodge de huuli wer day." (Deuteronome 21:18-21). "Je konnebil lay, je yii'n lay, bo'ge wo coo se baara go, lag ge wo yan ti din tɛ́y ɔ́obe." (Jagjɔ́o 23:21). "Weel maaga diggi be de wooré co'sug pan be, laa jag be lay; maaga see be'n din wer je konnebil'n wo de je yii'n mo caw bod din sɔ́oré

ne pan be ti.” (Jagjoḡ 28:7). Dig ti ti je hrog maaga hay de tebee deban mo dala, konnebil hay go de yaḡḡé be se deban. De maaga a tee'n go wur huuli be mono, a le bil tuu ti' man nen be le cin, ngar wḡaré bay nen be wa doo gayri maaga se nen be mono. Naa fer diggi ti jonré yii me' da pa, werga a bay din feḡ maaga naa kol'n foo wa hassé. Baa go de wḡḡé ne naa podag ga je yii'n mo caw da' woge ni se ga. Jar kan yii maa de haḡ wo de jar yedge be'n wo go mo buy din jar blagge nen Baa lay, werga Baa rin go pa ga: “Re ti jar maaga bay wo de heḡene doo yii maa de egre'n wo wa, ga tay wo nen baara mbe haḡ mono.” (Isaie 5:22). “Re ti je maaga haḡ yii maa de egre ne keḡ maa ga a mo taa go, maa ko feḡ sooré be.” (Habakuk 2:15). “Tidili, nden-nden, tembalé, siilli wo de daḡ wo den buy din feḡere fruygi baara ti ngel yii, amaa bay wo de kan ti ti jonré Baa Wan Kuluu wa.” (Isaie 5:12). “A mo yoḡ nday wa: jar maaga jon wo ré ti ngel be ga da' wo ngel lagge bin Baa Wan ga. Jaḡ wee se bay wa: jar gon soḡre'n wo de jar legḡdge de kaḡara haḡ-haḡ wo, jar sudgi de naḡare kaḡara wo de werpiiri kaḡara wo, werpiiri maa sudgi de kaḡara wo, naḡaré maa sudgi de kaḡare wo, jar led faage wo, jar da solay wo de jar tadge de yii, jar frḡen wo, jar se'n wo mo den buy da' wo ngel lagge bin Baa Wart ga hassé.” (1 Korinte wo 6:9-10). Blagge maa ti tamsir'n wo la bay wo de yee naa wa. “A wo din sudgi de kaḡara haḡ-haḡ, jonge re soḡré maa fegge ti kaḡara, ledge mondra ne soḡré wo, jongé sogway, ledge kaḡara, durgi de kaḡara, jonge hunn se kaḡara, soḡdgé bil ne kaḡara ti, caage hee ti holan kaḡara, gungi kaḡara, tadge de yii, jonge hragge maa de baywooré, liggi konnebil de tee feḡere maa de man se'n wo mo buy no.” (Galat wo 5:19-20). “Tad wee de yii wa, a mo raw wee wa, werga nday bas go; amaa, wud wee din de Egre Baa.” (Efes wo 5:18).

Ko dala, Yeeso de de jar maaga jwaalé de kan ra ge mono ga: “Wosela maaga jwaalé yan de kangé be mo ale se bi jo bii.” (Jan 7:37-38). “Nday jar maaga jwaalé de kan wee ge mo buy no, see wee le jag bii, koo solay mo hay ba doo bay wa, see wee le yee yii wo de paḡ bay solay, bay podge ti.” (Isaie 55:1). “Je maaga jo ge bii maaga ndi ha'n ne hen mono, jwaalé

kan ge je se'n ga so hassé, werga bii se'n kol ge ne hen bil din kààge bii maa kol jar tenen ti' tum." (Jan 4:14).

4. DUGURHOOLE – de man jee cwààge wo de jee sangu. À doo jobo maaga jonré be ta' nen jongé go wara, se kal ga se jon ge yan ton kway. A doo jee sangu maaga dig ga Baa bay wa, feëre'n buy nen doo se nono. Jee maaga rin ga Baa bay wa mo caw doo jee sangu'n no ma' lay. "Ndo da mopo deban mono, huuli bo doo be. Jee cwààge'n mo caw da'huuli wurpo din wer cwààgé be no, werga a bay da jonré se wa. A be'n mbe ye' tum ko nen ne jar jage, slag nen ti feëre maa doo se. (Jagiõõ 21:25,26). "Jon wee de cwààge maa yàà sir'n wa", Josué rin weere Israël wo doo se'n nono. Jetaabay bay durgi me' maa yàà re feëre maa ni Baa'n se be wa hassé. Yeeso ti se be yan de ringi ga: "M'bred wee mbay maa laage jagiin maa krwën no. (Luk 13:24). "Ndo yan kid mopo no, ndo da'n ge mbo." Haa le baa jar deban de kid ngel maaga Baa hay wan be'n ni mono; jar maaga wo de kidgi be de egre da' wo ne yan. (Matiyé 11:12).

Ndo yan de cwààge se wààré Baa no, nencerse bo da' nen maa jon de'el ga, se'n mo kay kan wer bo go, yee mo go. Cwààge man jag naa go se tosge, se kidgi feëre maa de wooré maa ni Baa wo no, se hrog maaga Baa rin go ga se ha'n yan ne naa mo lay, hàà kan wer naa go jag huuli. Wur maaga Baa rin mo we ga hà jilli bo ne se wara no, mannhuuli kal rin mo ge tuu sen lay ga ndo hà jilli bo ne hen ton kway ga yawla, noga, ndo ha'n ne hen wurpo kway ga yawla; amaa, wur se'n bay tinõõ wa, hàà ndo da' huuli bay da' tidesay maa ni Kris no. Baa de rin naa ga: "Hayga nday laa gëëge bi we wara no, ni jilli bay mo jon go gran se be wa." (Hebré wo 3:7-8). Jar gày go de yedgé werga saara kan jonré baara'n cin maa ton mola? Ngel maa ton bay maa jobo wa, a kogo ga.

Bil ngabge jilli se'n la, dugurhoole nà nen diggi maa debaywooré ni jee sangu'n go ne naa, werga jar po yan wo hor m'blog maa faalé be maa jon sangu. Jar deban dig wo ga yàà saara go din sangu; a yàd wo sangu'n maa pëë se baara, maa genen

se baara, maa dad solay, maa jon feɛre mbudgi wo... je se'n
 nen yāā ô se be jen Baa maa kidolgi no, se yāā se'n se be
 ga yaw! De maaga ndo yan de ceege po lay bla, noga je hee
 bo po de hay mo ge laybla no, waāré Baa yan go de rin naa
 ga ni naa mo de din Baa maa kudolgi maaga mbe ye' tum
 gor naa maa kay naa jag re se'n wo mono, amaa naa mo hā
 se naa ne mannhuuli maa kan wer naa n' go wa, werga "Je
 maa de'el'n mo caw tum din nen doo Baa." (Sin David 37:23).
 "Jobo yan de ceegé yo bay no, ni nday de wee jar kluuri maa
 bil tinbaa'n wo le, a mo tos wo ne hen ti, mo tag wo nōo ne
 hen se de duu Wan kuluu; blam se'n tosge baara maa kodolgi'n
 pēe je ceege'n yan go; Baa ur'n yan go cin; a hay we de jon
 blagge laybla no, Baa ko de coo be yan, men blagge be'n yan
 mbe go ne hene. "Ndo je ceegé no, sii blagge bo'n wo go buy,
 tos go ti baara buy lay, maaga Baa mo pēe mo go. (Jag 5:14-
 16). Baa hā Egre maa seele ne jetaabay, kod'n ti faage be
 maaga a de mangé be mono; a le' we no, a taw wo ni ga,
 Baa man doo be yan mbe go cin... "Werga raage duu bay
 le agé nen wer wa, bay nen pel wa, bay ban glonhweede
 wa lay, ban ni way bann ga lay. Amaa je blaw re'n buy din
 Baa. A fer ti jobo gesin din se, man ti je la'n cin din se pa."
 (Sin David 75:7-8). Baa rin weere Israél wo ga se mo da' jobo
 yo baara bo' weel be, noga may be po nen wuu wa; je sangu
 maaga rin ga se jon jonré doo Baa no ma' lay mo hay yo baara
 wa; je woge kan halge, noga je yād sangu mo hay wo yo baara
 wa; je maa ringi ga jar huuli wo din "Baa" se mo hay yo baara
 wa pa, werga jar jon feɛre se'n wo mo den buy bay wo jar
 de'el nen se wa. (Deuteronome 18:10-12). "Go de caa nen
 siigi din jar jon feɛre yeede wo, jar jon sogway wo, jar leḡadje
 de k̄ara hay-hay wo, jar jon feɛre sōré wo, jar id kaara wo,
 jar gon soorè wo, jar gete' wo." (Naage nen ne Jan 22:15).
 "Ngid wee nen ne jar halge'n wo ti wa; wo wee jen jar gete'
 maaga rin wo ga saara ko re maa pel'n we go'm wa; a de
 wo ré ti se baara dege de kod-kodde. Ndi din YAVEH, Baa
 bay no." (Levitik 19:31). "Jobo rin nday we ga see wee ko halge
 laybla, noga see wee jen way sogway po laybla no, rin wee
 mbay tawa ga: wosela buy wii mopo din doo Baa be'n yaw,
 noga doo jar huuli wo yawla? A jon jonré din de waāré Baa."

(Isaïe 8:19-20).

De maaga ndo de jan kefter se'n mo kay la no, Baa de rin mo ge tuu sen lay ga coo jiili bo go, men wàaré maa ti tamsir'n la go; amaa, diggi maa ni dugurhoole'n jag jiili bo mo ta' ngid wer den mo bil pur maaga ndo mo yàa wàaré Baa wa, caa hëene bo se fëere maa po wo lay. Ndo kal le' diggi so ga: "Jar maa ni bi'n wo de kàara bi'n wo de jar maa ti tamsir la wo buy wàa ge wo ti bi na ga hayla, hayga ndi coo jiili bi we go mo la? Hayga ndi bay woge ti jòò maa de lodge'n wo wa so lay, bay jon fëere sòoré'n wo wa so lay no, day may jon yan la?" Ndo nen koge din Yeeso de pur hrog be no, de tidesay be no, de bil feh be'n wo de egre be maaga taw wo go ga mono, ndo fer bo'n koge din fëere maaga ndo men ge ra go wurpo; werga wur maaga ndo hà se bo we go ne Yeeso no, ndo top ge fëere se'n yan wo go; maa matala ndo go de bangé doo manhuuli da, werga ndo de hëene doo huuli wo de jarteebeeré wo... Amaa, Yeeso nduu ti tamsir la yàagé go din jar maaga wo de bangé doo hëene huuli mono, ga wo nen naw baara'n tum din gebeere manhuuli mono. (Hebré wo 2:14-15). Diggi maa rin mo ge'n ga ndo mo kan jonré bo'n cin pel tum maa ton mo kay kol jiili bo go gran se wàaré Baa doo m'blok maa faalé dugurhoole no lay.

5. BELE – din nay maa kooré; a de hàà deban. A ko se be din debaycòoré, hunni wo de diggi blagge sagsage. Jiili jetaabay doo se'n no taw-taw lay, da ga se mo hay jongé se jar din blagge: se mo jd jaré. Ndo gay mbo ga jiili bo mo sòò wa, mbo de daw ge be de wan; ndo ko wurpo la se munn go munn gi pan doo wuu maaga a ma' ne nono, kan wer bo jon fëere se'n wo pa. Rin ga debaycòoré wo de hunn bay wo bil bo wa rin doo se'n no wa, ané, wii bo'n din Yeeso ga a mo yàa mo go jag baara. "Maa matala bil bo mo, sòò wa so." (Genese 45:5). "Sòò bil wa, jon de hàà se kàara bo wo wa, werga se'n wo din blagge." (Sin David 37:8). "Naa buy de hunn billi, de debaycòoré bil lay, amaa, bil naa sòòd sarsar lay, debaycòoré maa bil naa wo wer sarsar lay." (Jagjòò 27:4). "Daga jiili bo mo tem sòòge wa, werga sòògé bil din maa jar maaga diggi

baara bay de wooré wa mono, jar lodge wo.” (Eklestiaste 7:9).
“Maa matala sşod wee bil ne kşara ti wa so lay, gşd wee jag
kşara wa so lay, dar wee kşara wa so lay, jon wee kşara
de hşa wa so buy tuu.” (Kolosse wo 3:8).

Jar maa po deban dig wo ga saara mo fug bil saara go din
de joge yii, noga din de sa'ge hee. Amaa “Yii baara'n de man
neş cwee, doo neş yee wo de mocum cum nono.” (Deuteronome
32:33). Sa'ge hee din feş maa de'el nen je blagge, amaa Baa
rin go ga se sa' hee naa yan din se. Yeeso rin ga: “Da kann
bo jetaabay doo ga ndo da se bo no ma' lay no.” “Da wee
jar hee bay wo.” Baa rin go pa ga se men blagge naa yan
go ne naa, hayga naa men blagge jar hee naa wo we go ne
haara lay no. Diggii maa de blagge'n bay de wooré nen Baa
wa, werga a kan wer bo durgi de heş bo no, kan wer bay
kag cii kşara go gesin. Wer se'n Baa hş tidesşy maa kidolgi'n
yan ne naa, ni naa da we no.

6. CWEE – jon nen Ef bil pay Eden maa dwas dage baara
de Baa'n go; maa blaw bil baara go. Manhuuli, jeepeeleebaa
maaga Baa bo'n le go gesin raw sşod bil ne Adan wo de Ef
ti de maaga a wo mbaara bargé de Baa hş go gesin la ti'
da mono. Bargé baara de Baa hay din maa ti ngel be'n tuu
doo ga Baa hay wo de Lusifer jagcu nono. Wer hunn be no,
Satan hay dig ga se taw Adan wo de Ef go, day egre be kş
ga; a raw dwas bargé maa ti hlau baara de Baa'n go. Tee
hunn se maa ni manhuuli'n yan mbe bil jar maa po wo, de
maaga a ko wo jar po de lagge lin ni baara tidesşy lag mono.
“Hunn de hş doo huuli nono.” (Sin Salomon 8:6). A din blagge
maa kluu bil jarteebeere wo, ga dwas de'el go ne jar bili, kan
ra wer jd kşara. Hunn jon deban dinti wşaré nşaré wo, ti ngel
jonré, ti treere lay, hş go ti holan jar maa ti jagbaa wo lay.
A bod coo ne jar lin, car bil jar go se kşara, kol ra jar hee
kşara. A bay de hoogé doo din jar po wo tawa wa, koo mo
hay ba din jar maa pel taygeti maa ni Yeeso'n yaw, se go de
hoo ra ge doo lay. Pap, Efek wo de Per wo de Paster wo
Katecis wo buy jon wo hunn se kşara lay. Amaa, a mo kod
wo se baara de'ele, mo hay wo de diggi maa de wooré ti, nen

maaga Baa hay kol jobo we kluu pel baara wer wàaré be'n laybla no, a mo jon wo hunn wa, mo sɔɔ wo bil ne hen ti wa lay.

7. MANYAA – ré siri; se'n kan nen naa ti maaga a de konnebil deban. Jetaabay de konne solay bil deban doo se'n no lay. "Dage solay deban din kàage blagge'n wo fɛd buy." (1 Timote 6:10). Wer manyaa maa po yan wo bil sir Kongo da wo mesleere deban, re'n wo mo kay, haɔ kol wo munngi go, da' wo huuli. Je da solay mo caw doo se'n no lay; doo be bul go maa kay je coo, noga je maa de gayri po ga buy tuu. A da be'n ga hrog maa cintisir la buy mo hay maa se. A mo hay ba dadge be de gibigri maa pel be, noga yaɗge be de hram yaw, be'n din maaga hrog maa ti tamsir la buy mo hay maa se, dig ti ti maaga a gwaa' ge yan go, noga a sɔɔ'ge yan go ga hassé. Yeeso ti se be rin naa ga: "Tay wee ti hrog maa ti tamsir'n la doo bay deban wa, werga gogo wo de da'ge way blag'n ge wo go, noga jar frɛn man ne ge wo go; amaa, tay wee ti hrog bay'n wo go din cin jen Pàabe, ti ngel maaga gogo wo de da'ge way kàa wo maa blagge be go ga lay, jar frɛn kàa wo maa mangé be go ga lay. Werga ngel maaga hrog bo'n ni mono, diggi bo de kangé din ni lay." (Matiyé 6:19-21). Akan wo de jar ni be buy taw wo go din wer dage solay wo de boo binni wo de ɔɔbé maa de wooré ga yoo be de wuy deban mono. (Josué 7). Jada Iskariot je maa wer Yeeso, maa ga ha ge Yeeso wan go ne jar hee be'n wo mono, hag se be go cin din wer dage solay deban pa. De blagge ti se be bay din solay'n wa, bay din boo binni'n wa lay, amaa, din da ra ge deban no, nen maaga jiili bo buy kol go de kangé din ti baara lay, sɔɔd ne jar ti lay mono. Jar deban, werpiiri wo de naaré buy, dig wo ga saara mo da' solay bay gayri, go gusi, a mo hay pur lay. Diggi se'n yan kan wer baara go deban, de kawré baara wo buy, werga maa baapo yaɗ wo sa'á wo de sangu wo, maa po jon wo fɛɛre mbudgi maa kid solay, tee maa po mbar wo caacaa, jar lan hor wo piiri baara wo de wayré baara wo ngab jàg dee... mo den buy maa kid solay. Da'ge solay bay gayri kan wer se go jàg huuli: maapo ndo ii jobo, noga jobo ii mo go; bay wa no, ndo hag se bo go cin, noga

jobo hag se be go cin mo se. Dage solay deban, konnebili, dage geté wo buy din graw liw se'n bon: a man mo bil ga ndo mo hay waa re jar lan wo, ndo mo hay de hrog de dan ra ge, ndo mo hay ha pporé ne haara, noga a mo de mo wan jar maa ti jagbaa wo, ga Baa da deban din ndo mbe bon. Wer se no, ndo raw kol se bo je cag waaré "jar maa de'el kidolgi wer Kris'n wo pa yaw." (Mark 9:38-39). Yeeso rin jar be'n wo ga: "Kod wee se bay doo hram hrog wo no, werga jobo jon tenen caw bay wer hrog be'n wo wa, je se'n mo hay ba de hrog deban yaw." (Luk 12:15). Naa laa mbaa maa ti je hrog po lam da: "Jobo, a din je hrog deban, pay be'n raw jon fèere ne hen deban. A kal ringi de bil be ga, ndi mo jon na din may ne! Werga ngel maaga ndi mo tay ti fèere bi'n wo ni buy bay wa mono? A raw diggi so ga: Yo! Ndi da' fèn maaga ndi jon ne we so. Ndi mbug boolé bi maa kleere'n wogo, ndi fer boo ra ge kluuri, ndi tay cooré bi'n wo de fèere bi'n wo buy bil baara so. Blam se'n bil bi rin me yan so ga: fèere bo'n yan wo matala deban maa jon kingi pur da so, ig mbo se bo so, ré mbo so, jo mbo so, jon mbo fruygi so. Amaa Baa raw ringi be ga, ndo je lodge se no! De sun maa wara'n mo ka' la tuu ndo huu ge go; day blam se'n fèere maaga ndo tay ra maa bo mo den kol ge wo din maa wosela? Se'n din maa kan nen naa ti maaga je maa tay ti hrog cin doo be pur maa be, ga bay dig ti ti Baa wa no, bay din je hrog nen Baa wa lay." (Luk 12:16-21). "Jetaabay mo da' ba wer hrog maa ti tamsir la go buy doo be lay bla no, hayga a yan go de yee se be wer hrog se'n wo no, hrog se'n jon ge may esse yan ne hen la?" (Mark 8:36). Yeeso rin jar be'n wo ga: "Hay wee se bay go ti fèere maaga nday ré ge may maa lag ge tenen la, noga ti qobé maaga nday lag ge ti bay mo wa. Werga nday tenen mo sug-sug de dan rege'n wo, hoggese bay de dan qobe'n wo lay... kid weer ngel maaga Baa hay wan ni tangu da, blam se'n ni Baa ha fèere maa la'n wo ne nday ni buy tuu lay. Werga fèere sen wo mo den buy kid ra deban din jar maaga bay wo hoo sug ti Baa wa mono. Pan bay maa cin yan mbe de kogé ga say baara ti bay.... Ngel maaga hrog bay'n ni mono, diggi bay de kangé din ni lay." (Luk 12:22-23,31,34).

8. SATAN – din manhuuli, pan jar gete'e'n wo buy, pan gete'e'n lay. A din je jor wer jar jon blagge'n wo buy. A go de hay wan jagjiili jetaabay. Yeeso rin ga: "Nday din weere manhuuli, nday jon din fɛn maaga bil pan bay da'n mono. A din je jd jaré le ti tjiigi wer maa tangu'n haɗa, a bay de ooge ti cwɔy wɔaré ti bon wa hasse, werga cwɔy'n bay bil be wa hasse lay. A le' we caa gete' no, a kal wɔagé go din ti de'el se be, werga a din je gete'e, pan gete'e'n lay." (Jan 8:44). Gete' maa me' doo maa kluu no ma' lay: me' gete' bay wa. Gete' maa po din maa jag tawa de wɔage, maa po a yer ne, maa baapo a jon jonge. Jee jad jar mo caw din je gete'e, werga a rin ga se din Baa maaga bay caa gete' wa mono. Amaa cwɔy wɔaré bay jag be wa, a car din gete' ne se be se. Baa maa kidolgi'n bay caa gete' wa; je maa de man blam Yeeso caa gete' ga lay. "Hayga naa rin we ga naa go de taygé de Baa, day naa yan seege nen sungu no, ni naa car din gete'e, naa bay jon re ti cwɔy be wa." (1 Jan 1:6). "Go de caa nen siigi din jar jon feere yeedé wo, jar jon sogway wo, jar legadge de kɔara hay-hay wo, jar jon feere sooré wo, jar jd kɔara wo, jar gon sooré wo, jar gete' wo." (Naage nen ne Jan 22:15). Yoo blagge maa renam maaga Baa da ra se ga wo din: "Oogé ti cwɔy wɔaré ga, caagé gete'e...." (Jagjoo 6:16-19).

9. GER – din fɛn ler ngel go ne jar pélé. A de ngabge bil jiili'n mo ta' la din de diggi maa de wooré ga jetaabay dig mono. Amaa tee diggi se'n bay duugi ne naa ti ceb wa. Ger se'n jagjiili mo ta' la bay sagge wa; a go de sha'ge, go de rumgi doo blagge maaga naa jon ra wo mono. A bay jon jonré be'n ti ngel be wa. Jonré be hay din maaga ndo hay jon fɛn maa debaywooré we no; se rin mo ti be tuu sen ga a bay de'el wa; day a go de gaygé doo pur blagge'n wo no, mbe go ba' jag be kod so; maa po se fer gin mo ge yaw ga ndo car ré ne se se. A go de dawgé bil je blagge'n deban: a de hay nen ringi be ti blagge be no, se fer kee ge be yaw ga a jon na ni so; Wur maaga se de hay kee ne so, se fer ruugi be yaw ga yan kan mo wer yan go wurpo, ndo de yan bo'n mono. "Amaa Egre Baa go de wɔa ge podag ga wo day ge ti wur naw maa blam taw mo kay, jar po men wo haɗe se baara

yan go ne Kris, raw ge wo yan yadge din jag diggi maa jaḍ jar wo de hadge maa ni sḡré wo no. A men ge wo se baara yan go yedge ne jar her wḡaré kar-kar no, jar gete' wo no, jar maaga diggi baara go de huuli, sḡré baara go de rodgé ti wuu tin mono.... (1 Timoté 4:1-2). "Wer se'n naa mo ya' wee se naa se Baa go de bil naa sog bon, naa mo ha se naa go ne hen sogge, naa mo lag de egre ngin. Werga Yeeso faḡ bil naa we go, yog naa we go de bii maa bay dagge." (Hebré wo 10:22). Ger maa ni je blagge'n mo ta' la go de lidgi de boo maa de seḡ.

10. NEN – maa ni Baa'n ko go ti ngel buy, haḡ go jagjiili jetaabay tem-tem. Feḡ maa de yonré doo be baywa, de diggi naa buy se go de kogé be, koo ndo mo hay ba nen sungu ḡné, se go de no mo ge. Mopo bay le haḡ mo ge jiili wa no, a ko nen bo yan go de liigi lage, jag bo ti feg ka'a.

11. TRUM WUU – maa me'-me' wo de cirti jiili je blagge'n go mo cwḡ den wo din dage maa ni Baa no. Baa da naa buy, amaa a bay dage wa din blagge maaga naa jon ra mono. A bay de dage ga naa mo da' huuli wer blagge naa wo wa, ané, naa mo coo jiili naa go, maaga naa mo hay tenen ti'i. Yeeso a gesin la yaḡge go din jar blagge'n wo. "Le cin mono, Baa de jarpeele be'n wo buy jon wo bil go feh deban, de maaga je blagge po bon wo gesin la coo jiili be we ti maa ni Baa mo no." (Luk 15:10). Trum wuu maa me'-me' se'n wo de ngabge de cii Yeeso Kris, "Wesam maa ni Baa maa yog blagge jar go buy" mo lay. (Jan 1:29).

12 JEEPELEBAA – jagjiili jetaabay mo den la din wḡaré Baa. Baa de saḡ wḡaré ne jetaabay ti, jetwar noga wḡ, maaga wo go de gayri doo blagge maa se baara mo ti' no, maaga a mo coo wo jiili baara go maa yaḡ dage maa ni Baa 'n jagjiili baara.

13. KURGUDU – din Egre Baa maa kidolgi maaga nii blagge go ne naa se mono. A kan nen naa ti faage maa ni Baa no, haḡ diggi maa de wooré ne naa bil lay. A go ti jen jiili je blagge'n mo ye' werga jiili se'n go de demge doo blagge no. A bay hayge

ti ngel maaga blagge de laa tin be ni mo wa.

Hayga jiili se'n de ngabgé mo ta' de demgé doo blagge'n wo la yan de man maa ni bo'n no, ni ndo lon mbo duu ne Baa Wan go jag cin klon tuu sen; jon sşqré wa lay, yşş ti wa lay. Bul jiili bo go ne wşşré Baa, maaga podag be'n mo hay sagge tho billi. "Hş se bo ne Yeeso Kris wan, ni ndo jon yan go de yşşge." Baa rin go ga se coo jiili bo yan go, se hş diggi maa defay yan mo, de Egre maa defay buy, ni ndo da we no. Naa wşş ge la din ti jiili maa se defay'n so.

NGABGE JIILI MAA DE BOG NO

Se'n de ngabge mo ta' la din de jiili je blagge maaga go de nii cooge wer wşşré Baa, de kid Baa lay mono. Wşşré Baa maa de egre maaga mbe tenen ti' tum din moslam maa doo jeepeeleebaa mo kay no. "Kol jar tenen ti' cwşy din se; a de egre deban, a de san deban dan moslam maa ga san be ban la lay ban la lay mono. A kal we mo bil no, a raw nduugi go hşş ti ngel maa ga diggi bo wo de tay ti ni mono, doo moslam maa de san ga caa mo we wo go mo jag hum tem-tem, ndar noo maa bil hum bo le go buy nono. A ndar nen diggi bo maa debaywoore'n le go siigi buy, blam be a bod faaré wşşré ne diggi maa jiili bo no." (Hebré wo 4:12). A go de ngabgé ne jetaabay ga: "A dog huuli bog ga, wosela buy caw huu go baale bon tuu, blam se'n Baa raw cag wşşré be go so." (Hebré wo 9:27). Baa go de rin jetaabay pa ga "fşn maaga a da'n wer blagge'n din huuli no." Je blagge'n lay, je maaga bay hoo sug ti wşşré Baa wa mo lay, a laa ra ge yau nen wuu maa ga huu ga, mbe ka' tum yşşge de egre mono.

Bil ngabge jiili se'n lam no, jeepeeleebaa de daw hum ti jetaabay ti doo gur be. Se'n din maa dig ti je blagge'n ga naa buy naa huu ge yan go. Hşşgese naa maaga naa da'n deban: la şşbe ne hen ti, tag nõş ne héné, kne'n de'el deban ga a mo hay sagge, hş régé ne hen maa ga bil be mo hay go feh mo caw huu ge yan go, day buu ge go, sşqré re ge wo ne yan go; amaa maa nencerse naa wo mbaara ti' tenen tum, wo ge wo

2. JIIL MA DE BLAGGE, GA DE KID YAÛ SE BE GO MONO

yan pel Baa je cag wàaré maa blam taw no.

Naa de ko je blagge'n mo ta' la de co'sug wàaré Baa, go de bul jiili be ne dage maa ni Baa no. Jiili se'n hay go de demgé deban, Egre Baa kal le' sagge ni, blam be se kal laa tin be'n ni, nii fèère maa nen sungu'n wo go mo den buy; jiili se'n day kol kidolgi din tinbaa. Wer n̄ay maaga hay wo bil be kan nen be ti wer blagge'n wo mo den buy wo matala ti dee. Wer se'n so, ndo je jan kefter se'n lam lay so no, men Yeeso kalge mo jiili maaga a mo nii fèère maa nen sungu'n wo go mo billi, de jonré baara'n wo buy, werga a din podag maa ti tamsir la no. Doo maaga ndo de ko wer n̄ay wo ti dee mo den no, Yeeso nii wer blagge'n wo go mo bil doo se'n no lay. Yeeso ti se be rin go ga: "Ndi din je ler ngel go ne jar maa ti tamsir'n la wo ti. Wosela maaga man blam bi we da' ge ngel go de lergé, maa wogé de be kolgé go tenené, je se'n day seege nen sungu'n ga so hassé." (Jan 8:12). Ndo bay de k̄aage maa nii wer blagge se'n wo go mo den jagjiili bo de egre bo ti se bo wa, bay wer koge ré bo wa lay, wer koge ré k̄aara bo wo ga lay. Gus be'n din maaga men podag maa ni Yeeso'n nduugi mo bil ler ngel go ni, ni fèère maa nen sungu'n dee wo yan, werga fèère se nen sungu'n wo kidolgi din blagge maaga naa jon ra mo tuu. De sun mono, ger wo de few ler wo ngel ne naa ti me'me' tuu sen. Amaa, maaga wur wo le go naage de ton-ton mo kay saara yee nen go, sag wo ga so; sungu'n yee nen go lay. Yeeso din "Wur maa ler ngel go ti ngel be." De maaga Yeeso kal bil tinbaa maa Jerusalem mono, a nii jar jon tereéré maaga hay a wo go yed deere baara wo de s̄aaré baara wo de kurgudu baara po wo buy, srog "taabul" jar cor solay wo go de paalé baara'n wo buy gesin, day raw rin ra ge ga: "A go de yergé be ga a de ge tin bi'n ga tin tosgè, amaa maa m'bay nday raw kolge be go din tin maa yon jar fr̄en wo lela." (Matiyé 21:12-13).

Jiili bo din tin tosgé Baa, din tin be lay. S̄ay maaga se mo a haygé ni ti be, se mo kne'n go, se mo bà bil be go de sagge be no, de dage be no, de fruygi be no. Yeeso a gesin la bay maa men blagge naa wo go ne naa tawa wa, ané, maa ȳāa

naa go jag baara ga naa mo hay nen doo baara wa so. "Hayga Weel jetaabay yaḡḡ wee we go jag blagge no, nday kol yan go ti se bay cwḡy." (Jan 8:36).

NGABGE JIILI MAA DE SWA' NO

De ngabge ti maa de swa'a mo ta' din jiili jee blagge maaga go kudolgi de coogé wer wḡḡré Baa mono. A matala de diggi ti blagge be maa kluuri maaga se hay jon ra ge, ga Yeeso huu go wer tee baara cin ti koo maa de cḡḡ mono. Maaga se ko koo maa de cḡḡ se'n doo jeepeeleebaa de kan nen be ti wḡḡré Baa mo kay no, jiili be bay naage be wa so, werga a da' wer we go ne hené, coo jiili be we go; amaa, a bà din pḡḡ ti blagge be maaga se hay jon ra ge deban mono, se'n caa jiili ne hen ané. De maaga se wo ko dagé maa klun maa ni Baa ga Yeeso Kris kan nen naa ti be mono, se raw da' wer ne wḡḡré se'n kidolgi tuu ga Yeeso Kris Weel Baa nduu mbe cwḡy nii blagge maa se se'n go, werga a huu go de balgé cin ti koo.

Jwáge maaga a jwa' Yeeso mo lay, klan hḡḡré maaga a kan ne hen ti mo lay, doo be wo de baalé be maaga a tul ra go maa balge be go cin ti koo maa de cḡḡ wo mo den buy din wer blagge naa wo no. Se'n fer dig je maaga go de coo jiili wer wḡḡré Baa'n deban, caa jiili go ne hen lay, daw'n go deban nen naw be'n lay. De maaga a laa wḡḡré Baa mo kay no, se fer go diggi deban, ga paga se hay go hḡḡ se Baa doo se'n no yawla; se hoo sug ti jag lingi maa hwal wo ga no ma' lela. Se'n caa jiili be go deban. De maaga a gay we go doo roo pel Baa buy, hḡ jiili be we go ne hen lay no, Yeeso raw yáge jen be mban so. A wo go koge buy so ga "cii Yeeso Kris kaa go gesin din maa por blagge naa'n wo go" mo kay, dage maa ni Baa'n wo de tidesḡy be'n raw wo bà bil be go, jag be raw caa feg tuu sen. (1 Jan 1:7). "Baa wan kluu mban se jar maaga wo go de caa jiili ti blagge baara'n wo mono, maa yaḡḡ ra ge go." (Sin David 34:19). Baa go de rin naa pa ga: "Ndi kod ge yan din je maaga ti gayri, ga go de caa jiili mo caw no, je maaga hoo sug ti wḡḡré bi'n mono." (Isaie 66:2).

3. JIILI MAAGA GO DE COOGE WER WAJARE BAA MONO

Jee se'n mo caw no, Egre Baa de ringi be de wàaré maa de cõõre maa ni Yeeso'n ga: "Weel be (noga may bi), ti desay mo hay se bo, caa jiili go wa, blagge bo'n wo go de mengé mo." Hayga je se'n yan mbe tum de kan nen ne koo maa de cõõ ti ga Yeeso men cii be go kaage ni mono, jiili be caa go deban ti blagge be'n wo ga so, werga Yeeso jon se'n mo den buy din ti ré se; blagge be'n bay wo hã põõré ne hen wa so, werga Yeeso ti se be hoo blagge naa'n wo de gayri maa se naa'n wo buy ti be. A raw da' wer go ne wàaré Baa'n so ga, a jon bonn Yeeso mo den buy din wer blagge naa wo no, "ga Baa hoo blagge naa'n wo buy kan ra ne hen ti, ga naa mo gwa' go ti kodé." (Isaïe 53).

Podag maa ni Egre Baa matala go de bà bil jiili maaga hay go de demgé doo fẽere maa nen sungu'n wo mono, de fããgé be go de cii Yeeso, maa ga a mo hay go sagge doo few nono. (Isaïe 1:18). "Egre Baa de se be tuu yan rin naa ga naa din weere Baa." (Rom wo 8:16). A go nen je blagge se'n matala cwãý so ga "jee maaga hã se be we ne Yeeso Wan no, bas ge go ga, amaa, da'ge naw maaga taw ga yan." Werga "Yeeso coo naa go de cii be, Baa raw men blagge naa'n wo go, kol naa go din weere be; naa raw ko ge se se'n so ga Baa da naa deban." (Efes wo 1:7). Jiili maaga Baa de laa tin be'n ni mono, fẽere maa ti tamsir'n la bay wo slag nen be wa so, say baara bay ti be wa so buy tuu; go ti be bon din say maa ga se mo hay caw nen doo Baa, se mo hay jon jonré din de wàaré Baa, werga a da jartaabay wo go buy bil sog bon deban jagcu. A da matala din Baa, wo de fẽere maa ni Baa'n lay.

Naa de ko wer nay maa ti wer blagge'n wo mo den buy wo de temgé go laage siigi, bay wo bil jiili je blagge se'n ni wa so; a matala din jiili je de'el lay so, coo we go. Amaa je se'n mo ko se be de'el tum werga mannhuuli maaga a nii'n wo go mo caw bay de men ge be wa hassé, tum mbe le de diggi ti be ga a din tin se lay; nen be mbe le ti be ta' ga se fer ge mbe yan le ni wurpo. Din wer se'n so, Yeeso de rin naa ga naa mo lag go de puygi, naa mo tos Baa, maaga mannhuuli mo ya' go se naa hã.

"Wur jag gayri
matala de Yeeso
bog buy."

(Galat wo 2:20).

...Ndi go de huuli
nen blagge, day ndi
fer ge go tenen caw
ma Baa, wer Yeeso
Kris Wan naa.
(Rom wo 6:11).

"Maa bi mono, ndi
kee se bi ti re maa
tigrin ga hassé, say
din wer huuli Wan
Kluu Yeeso Kris,
maaga huu go de
balge ti koo maa de
cɔɔ mono.
(Galat wo 6:14).

4. JIILI MAAGA JAG GAYRI WER YEESO MONO

NGABGE JIILI MAA DE NAÀ NO

De ngabgé mo ta' la din jiili jee maa wer Yeeso, ga go de da' tidesay maa ni Baa no, go de yaagé wer cii Yeeso Kris maaga huu go de balgé cin ti koo maa de cõq mono. A de ga kretiën na din je maa se'n mo caw so no. Je se'n mo caw "bay kee se be wer fën tigrin wa so, ané, din wer huuli maa ni Yeeso cin ti koo maa de cõq mono." (Galat wo 6:14).

Yeeso Kris huu go de balggé ti koo, wer blagge naa wo no, maa ga naa "mo huu go ne blagge'n se lay, blam be ni naa mo fer go birgi doo se no lay no, maa jonge din de'el tum," (1 Piyer 2:24); naa mo hay din kretiën maaga jag gayri de Yeeso Kris. "Men wee se bay ne Egre Baa ga a mo kod wee din se; man wee blam fëëre maa de blagge maaga bil bay da ra wo mo wa so, werga je kod naa'n tenen ti' tum din Egre Baa; wer se'n naa mo hay yaq jag be ti naw naa'n tum." (Galat wo 5:16,25).

Bil ngabgé jiili se'n lam no, kurgudu maaga naa de koge be mo ye' din Egre Baa maaga cob nen Yeeso jag bonn be'n mono. Koo maa de cõq maaga a bal Yeeso Wan naa go ti be, jagcu maa ga a naa õobe be'n go yan la ni lay, mbrën maaga a jwa'n de be yan la ni lay. Gayri maaga Yeeso jag be mo den buy din maa hã tidesay ne naa. A naa se ne hen de mbrën mo den buy din wer blagge naa wo no. Herod wo de jar maa ti be'n feg wo ti be deban: a jwa' wo ne jwa'a, kal wo laa õobe maa de seq ne hen ti, raw wo tãq klan hõqré, kan wo ne hen ti, ni ti ngel be a de hay kaa wo ne hen ti din mblaaga wan yaw; a raw wo hã graw koo-swee ne hen ti doo waré, ti ngel be a de hay hã wo ne hen doo din graw boo maa ni wanré wo no; a lag wo kyõqgré ne hen gesin pele maa mbud foo be ga: "Wur hee jag mo, wan jar jwif wo!" Tuf wo saqaré ne hen se, yaq wo graw maa doo be no, mbar wo ne de be ti. A mbud wo foo be go buy mbudi, raw wo rawge de be go balge cin ti koo kway.

Jar yan deban ga saara din "kretiën", naga saara de mangé

din wer Yeeso, amaa, a wo kretiŋ din de duu ka' tawa; a laa wo mbaara bil tinbaa tosgé, yàà wo mbaara hqoggesé Yeeso régé 'wad wo mbaara sin ne Wan ti lay, amaa, a fer wo go bal je yàà ra ge'n go cin de dan jar jwif wo pa yaw, wer debayçoqóre maaga saara jon se kààra mo ti no. Yeeso ti se be yan go de ringi ga: "A mo hay go nen bay ga wo ge ti ngel maaga Baa hay Wan be'n ni bay din jar maaga de me wo ga Wan Kluu, Wan Kluu mo buy kod wa, amaa, wo ge yan ni say din jar maaga wo de jon fɛn maaga bil Pan bi maa cin da'n mono." (Matiyé 7:21-27).

Wer fɛɛre maa ti Yeeso raw bil jiili se'n la pur deban: yan la ti' din wendar solay maa ni Juda maaga kan wér Yeeso go wèr solay boo hwal-hwal swa'a mono; a da solay deban, go de jiili be buy, de nencersé be buy, hqà kol kan wer Yeeso go. Ti jen ni pa, din ger maaga soode do' wo ne de sun maa ko nen, maa la din ango maaga a ma' wo ne hen doo mono. Fɛn caa kud ti qɔbe maa Kluu maa ni Yeeso'n: la ni lay, se'n din maa kan nen naa ti maaga jee maa sid wààré maa jag Baa po hay rin we go ga: "A bes wo qɔbe be'n go de caage kudi." Blam maaga a nàa wo qɔbe go ne Yeeso ti mo kay, saara raw tobge be go so ga: "Wur bay de dage ga bloo se'n mo den mo hay wan wur wa hassé!"

Jarteebeeré wo buy yan mbaara dage ga Baa mo kan bosa' be'n ne saara ti, mo hqà bii ne saara, mo ler ngel go ne saara ti de wuur be'n lay, amaa, bay wo hoo sug ti wààré Baa wo. Jar maa po dig wo ga Baa yan mo kay, say re de da' ra gé, baywa no, ni Baa baywa hassé.

Soodé'n tul wo yoo Yeeso go de jaw, "bii wo de cii yuu wo le go." (Jan 19:34). De maaga kag maa jagcu raa ga da mono, Piyer hay dog faage we go swa'a a pel maɣtigli po ti jonré ni wan ni, ga se ko Yeeso ga. Blam roo kag mo kay ti be raw dig wààré maaga Yeeso hay rin de be mono, a raw cagge go de roo, diggi ti blagge be se no. Nday yan mbay raage pel Yeeso ti blagge bay maaga nday jon ra wo mo lay yaw la? Noga nday de soorè doo jartaabay wo maa sid blagge bay'n

wo go yaw la? Yeeso rin go ga: "Je maaga waa we go pel jar podag den ga se din je bi no, ndi waa yan go ti be pel Pan bi maaga le cin ti be podag den ga a din je bi lay. Amaa, je maaga waa we go tingo pel jar podag den ga se ko me ga no, ndi waa ge yan ti be pel Pan bi maaga le cin podag den ga ndi ko je se'n ga lay." (Matiyé 10:32-33).

Yeeso rin pa ga na: "Je maaga bay de man koo maa de cogo be'n soolé maa man blam bi wa no, bay din je bi wa." (Matiyé 10:38). Ti desay din jar maaga wo de lagge ti huuli maaga Yeeso Kris ni mo lay no!

A din huuli maaga mbe ti' tum,
ga Baa de boogé be nen bii doo tin nono,
maa yaa jilli bi maa de gayri'n go.
Huuli bi no, kor bi no,
Ngel yonré bi maa daw me ge no,
A din Yeeso je yaa jar'n go mono.

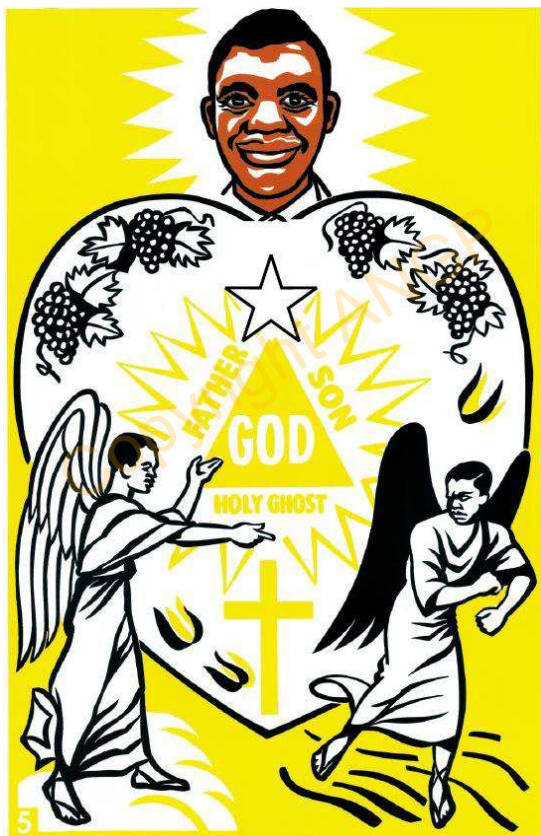
NGABGE JILI MAA DE DWEE NO

Maa ta' la din jilli je blagge maaga ha se be go ne Baa; a go matala de faage, go de yage jag blagge be'n wo, Baa go de kan bosa' ne hen ti, se kol go din jilli maa de'ele. Dage maa ni Baa'n go de haylé ni, a kol go matala kidolgi din tinbaa, Paabe, Weelé wo de Egre Baa, doo maaga Yeeso Kris hay rin go ga: "Wosela maaga yan da me ge no, yaa ge waa be bi'n yan, Pan bi da'n ge yan lay, day wur a ge yan laa tin wur ni be." (Jan 14:23). Baa da jetaabay, kan bosa' be'n ne hen ti, kan nen be ti faage maa de deelé no, mo den buy din wer Yeeso Kris.

Jilli maa se'n la kolgo matala din tinbaa. Blagge bay bil be wa so. Wer nay wo de weeredweere maaga manhuuli pan gete' da ra deban bay wo ni wa so, naa ko matala ni din Egre Baa maa kidolgi wo de Nencerse maa de'ele. A hay wurpo din tin fere maaga hoggese jetaabay da ra deban mono, se kol go matala doo koo maa de le'ge deban nono, le'ge be'n de wooré

DAGE
FRUYGI
TIDESAY
DAWGE SE
YAN

DESAY
(jonge de'ele)
OOGÉ DE DEELÈ
TEMGE DE RE
GA FER GE TI SE
BO GESIN
(Galat wo 5:22-23)

5. TIN BAA

deban: a wo din dagé, fruygi, tidesay, dawge se, jonge yan, desay, ooge de deelé, temge de ré ga, ferge ti se bo gesin de tee fẹ̀re maa, de man se'n wo mo den buy, ga wo de wooré nen Baa wo de jarteebeeré mono. Wan naa Yeeso Kris kidolgi din ngel pay maa de sọ̀'gé, a jon cooré deban. Ndo da we ga ndo mo hay din ngel pay maa de sọ̀'gé lay no, ni ndo mo hẹ se bo ne krisi, blam be Kris hẹ se be yan mo de wẹ̀aré be'n buy lay. (Jan 15:1-10). De maaga bil be go de bẹ̀ge matala de Egre Baa wer yogge blagge be'n go de bii maa ni Yeeso'n mono, a matala de egre maa nii fẹ̀re maa de blagge ti tamsir'n la wo go se be hẹ, maa top fẹ̀re maa de blagge ni mooré naa 'n wo go lay. A bay ko wẹ̀aré Baa de nen tawa wa so, bay laage be de sug tawa wa so lay, amaa, a de hoo sug ti be, de bir blam be, werga jonge jonré de wẹ̀aré Yeeso Kris din fẹn maa de egre de dan fẹ̀re maa ti tamsir'n wo la buy. A matala mo caw nen doo dage maa ni Baa maaga taw ga has mono.

“Jar maaga bil baara de puy woo wo we, werga a ko ge wo Baa yan.” (Matiyé 5:8). David wan jar Israël hay mbe we go de kogé ga durgi maa kidolgi'n din durgi maa jilli no; a hay de egre jag jaw deban, hay de hrog deban lay, de se'n buy a hay de kogé ga fẹn po hay go de gwa' ge se se ni, a raw tos Baa ga: “O Baa bi no, hẹ jilli maa de puy me dala, fer diggi bi de wooré dala!” (Sin David 51:12). Naa ti tamsir mo ti' la buy, jobo yoo naa, koo bon dra', bay de kẹ̀gẹ maa coo jilli be de se be tuu wa; jobo bon dra' yoo naa bay de kẹ̀gẹ maa kol jilli be defay de se be tuu wa pa. Amaa hayga naa dig ti we ti blagge naa'n wo, blam be naa raa we ti baara pel Baa doo David no lay no, a men ra mbe yan go ne naa, maaga naa mo da' jilli maa defay. Baa da ga se mo coo jilli jar go buy, amaa, daga wosela buy mo a raage ti blagge be'n wo pel se da. Ndo nen sidgi go din blagge bo'n wo no, nen raage ti baara pel Baa, ndo ya' bo'n lagge ti bo din tẹy ọ̀bẹ, ẹ̀d jaré ga ndo de coo, jilli bo jon din tinbaa wer se'n ga; jilli jetaabay kol din tinbaa wer coo-coo be'n ga. Amaa Baa da be'n ga se mo kay mo kayge, maa kol jilli bo defay, werga a go de ringi ga: “Ndi kaa ge bii maa bay dag yan wee ti, nday

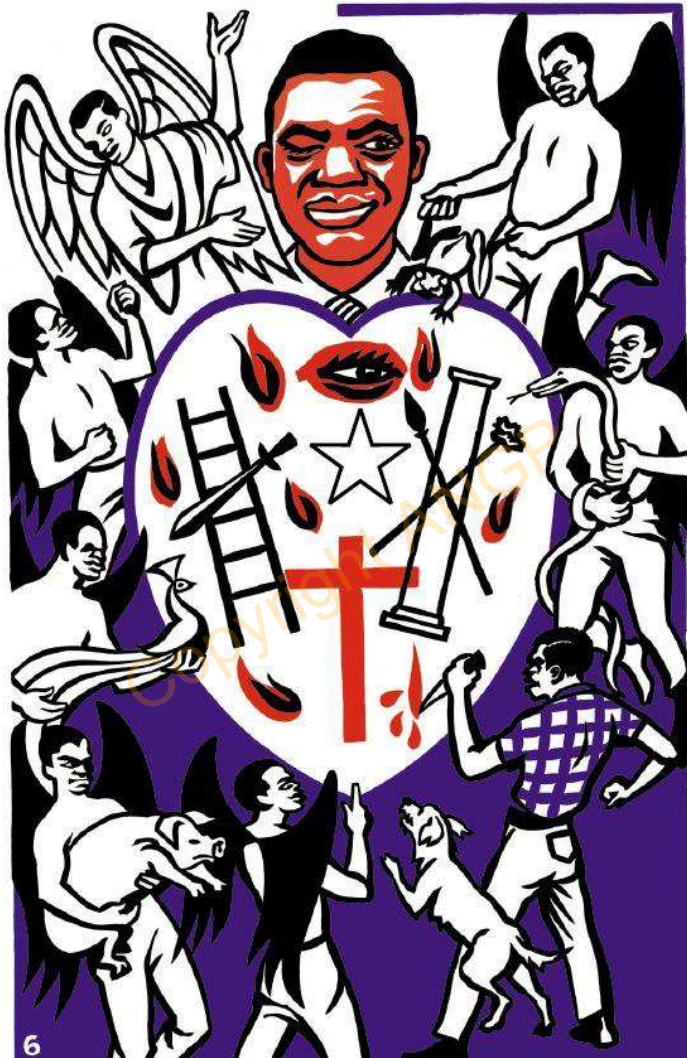
jon yan go de porgé. Ndi fàà ge nday yan go jag blagge bay'n wo buy; ndi hà ge jiili maa defay yan ne nday, ndi hà ge diggi maa defay yan ne nday pa; ndi nàage jiili maa gran doo huuli'n yan go ne nday billi, ndi kol jiili jetaabay maa ti ngel be'n yan ne nday billi. Ndi hà ge Egre bi'n yan wee billi, maaga nday mo laa wàaré bi no, nday mo hoo sug ti be, nday mo bir blam be kidolgi lay." (Ezékiel 36:25-27). Mo kay din wer Wàaré Maa De Çõõre maaga tay naa de Baa wer cii Yeeso Kris mono.

Bil ngabge jiili se'n la jeepeeleebaa yan ni lay. Jonré jarpeeleebaa wo din gorge ti jar maaga wo go de da' ngel maa cin mono, de kayge jar maaga hoo wo sug ti Baa mono. (Sin David 34:8; 91:11-12; Daniel 6:22; Matiyé 2:13; Jonré 5:19; 12:7-10).

Bil jiili se'n lam pa no, manhuuli ni lay. A de oolé ti jen ni mban den begge, ga ndo yõõ ti we go me' no, se fer kalge bil tin se maa baa no. Wer se'n so, Piyer je sid wàaré Baa ne jar de rin naa ga: "Lag wee go de puygi, kod wee se bay! Je hee bay manhuuli yan range caw doo mingir maaga de raage de hàà, kid nàay maa baage." (1 Piyer 5:8). Day maa po se kol se be jeepeeleebaa, nduu yoo taygeti maa ni Yeeso no maa slag nen kretièn wo de fèrè maa ti tamsir'n wo la ga hòõgese jetaabay da ra deban mono, kid wer den go buy maa hàj jar maaga wo kidolgi de lagge de deelé yoo jar maa ni Baa wo no. Ané, hayga nday hoo sug we ti Baa, nday gin manhuuli'n we no, ni a dan yan de dee doo bay hàà." (Jag 4:7).

NGABGE JIILI MAA DE HIIRA' NO

Mo ta' de ngabgé de ko de coo la din jiili je maaga hay go de yàagé, day fer ngid faalé ne Yeeso mono. Nen be bon go de neḡḡé, se'n din maa kan nen naa ti maaga a yõõ ti go ga se din kretièn, le' nàa go tigrin, nen maa bon la'n de ko fèrè maa slag nen jar ti tamsir la wo mo lay. Podag maa jiili be'n bay ni wa so, saha we go, a bay ko bonn maaga a hay jon ge be wer Yeeso mo wa so lay. Jar hàjgé be'n wo go matala de cir ti be cwèḡ buy, se bay de egre maa nii ra ge wa so lay. A de hay laa din wàaré Baa de ngar ngel se no,

6. JILI MAAGA DO DE HAYGE GO DE CAA BILI

se fer yaage din jag je jadge be de feere maa ti tamsir wo la no, maa hayge be go mono. Day wur maa po se wo mbe bil tinbaa tosgé, amaa, dage maa ni Baa'n bay go bil be keded buy doo maa jagcu'n no wa so, werga jiili be de kangé ti feere maa ti tamsir'n wo la deban lay. Diggi be go de car bil ti feere pur deban. Je se'n mo caw kal ringi ga se yan mbe da Baa da, amaa, diggi be go de kange dangé ti wer feere maa de wooré nen be ti tamsir la wo no; ger maa jiili be'n sag ga so lay. Koo be maa de larga' maa ga hay bay poggé be baa wa le' poggé be lay, bod fooré ne hen lay. Diggi be maa de wooré'n le' coogé go, se le' men yaag hoogese Yeeso go lay, tos Baa ga so lay, hoo sug ti waaaré Baa ga lay; me'-me' se men jiili be din ne manhuuli je haygé be maaga de begge ti jen ni mo mban den no.... Co jag be matala deban din seelè wer jar maaga wo nen doo tamsir mono, bay din heere be maa ga se men ra de man blam Yeeso mo wa so.

Diggi dage gete' maa ni mannkagbaa'n de kid kalgé ne hen bil pa. Ti be yoo go ga se hay go de yaage wer dage maa ni Baa, se kol din kretiën maa da gete'. Saa yii le' bag ge be, se le' bag jag ti be me'-me'e, kol tadge go de be lay. A tij wer jon se'n mo kay bay go de da' wer ne hen ga a man ge doo se wurpo wa; maa po se man blam kaaara be po maaga rin wo ga saara bay mbramga wa, re mo gwa' ti saara wa; raw wo ti fruygi po, doo few wo de yii-huuli nono; maa nii sooré maa ti be'n go, noga heene maa jon ge be ga a rin ge ti se ga se din je maa wer Kris yaw la mono, se le' jon feere maaga kaaara be'n wo de jongé be mo lay. Manhuuli kal ya'ge jen be mban sweg waaaré ne hen sug ga: Maa wara bon tawa day blag mo go se Baa tuu yawla. Diggi maa debaywooré le'wo nduudgi ne hen ti, doo slagge nen ti maa tnaaré wo, noga maa twerpiiri wo. Ngel maaga a de hay wo ni ga, se le' wogé din ni yaw, jon mbe ren de bay sooré hay, dig bil be ga "blagge maaga se jon la bon bay din blagge wa."

Weeredweere blagge'n yan mbaara pudgi ne naa ti, naa bay de kaaagé maa man jag baara go wa; amaa, a bay de baagé se naa maa men ra ge lagge ne naa ti kan tin ne naa jiili

ce' weere blagge'n ni wa. Ndo ha wedoo bo bon we go ne manhuuli jag da no, a cegaw ge doo bo buy, de bo buy tuu, raw de bo kogge nen wuu maaga taw ga mono. Wer se'n so, Baa de rin naa ga naa mo dee go ha se feere maaga slag wo nen naa ti joo naa mono, naa mo jon gufuy de blagge'n wa, a mo hay ba din maa honne. Naa dee din wer Yeeso je maaga ya naa go de egre jag feere se'n wo mo den buy no.

Bloo maaga nday de koge be m'ber jiili se'n mo den la din tee jar hee taygeti maa ni Yeeso no, ga feg wo ti be deban mono. A m'ber wo bil kretiën wo de fegge ti baara, de carge wer baara, maa dwas waare maa ni Yeeso'n go ne hara jiili. Diggi bo bay go de kange sog bon din ti Yeeso wa, ga yan go de car bil no, ndo jon de egre maa cobge jag re se'n wo ga. Kretiën maa doo se'n mo caw jon heene doo jarteebeere wo de dan Baa, dig be'n ga a rin ge ti se ga haya, a jon ge se jon ela, kol mbe go din gebee jar caw kode, go de deegé se Baa ha. Ré po da' ne we me' no, se mbe go de soq bil caw tuu lay, go de caa jiili lay, ngar maaga se mo jon no kay bay nen be wa. Hunn maa ni cwee'n kal nduugi ne hen bili, jagjiili be le' soqde ne jar maaga wo de hrog de dangé be, noga maaga wo de lagge lin ni baara de'el lag ti. Maaga ndo yoo ti we go me' no, hunn wo de debaycoore, de dage gete' laa wo mo bili.

Hayga naa hoo sug we ti waare maa ni Wan naa Yeeso Kris'n ga no, konne solay kal ne naa bil gus tuu, Yeeso Kris rin naa go ga: "Lag wee go de puygi, tos wee Baa, maaga manhuuli mo hay wee wa." (Matiyé 26:41). Pol maa de'el de rin naa pa ga: "Je maaga yan de ko se be de oole de deele no, mo jon nen le'ge wa so." (1 Korinte wo 10:12). "Grag wee se bay de feere durgi maa ni Baa no, maa yin poo de manhuuli de jag tawgi be'n mo caw no." (Efes wo 6:11-18).

NGABGE JIILI MAA DE RENAM NO

Se'n de ngabge mo ta' la din de jiili jetaabay maaga fer go haygé, ngid faale ne waare Baa mono. Je se'n mo caw hay

7. JIILI MAAGA FER GO BLAM, GA BAY YAÀ JAG
JOBÓ WA SO HAS MONO

go nen podagé, hay go de ko jonré maa de wooré maa ni Baa no, de dage be'n wo de Egre be'n buy, day fer le'ge tigrin, men faage maa de wooré'n go. 'Ngabge se'n mo ta' la pa no, de man jiili jetaabay maaga coo go ti bon wer wàaré Baa ga da, noga, ga bay dayge hã se be ne Baa wa, de maa ga a mbe de sii wàaré se de çõre'n ne hen tum mono... jetaabay maaga Baa de wàà rè ne hen, day se yàà'n ne hen jag ga mo kay no, wo ge nen wuu, koo a mo hay ba durgi dur ɛne, maa kne' se be, a kã ga.

Je maaga fer le'ge mo ti' no, Yeesu yan de ringi ti be ga: "Sõ kal we le go bil jetaabay no, a raw range ti ngel maa de hegge, kid ngel ig se be. A wo we da' ngel ga no, a raw ringi ga: Ndi fer bil tin bi maaga ndi hay le ni mono. A wo le fergé mo kay la da' tin be'n go de torgé, go de kne'ge de wooré. Blam se'n se kal rawgé hoo kãara be sõrè maa de blagge, de hã deban de dangé be wo le wer be renam, a wo lagge bil tin be no. Je se'n raw kolgé go blam se'n de blagge de dan maa jagcu'n so." (Luk 11:24-26). Piyer yan de yergé bil kefter be maa de bog no ga: "Re maaga a ti baara mo kay kan nen jar go ti cway jagjõõ maaga wã ga: Way fer re duggi be; noga beelè yog le go cwelgedé, fer muugi nen pãabe tigrin pa mono." (2 Piyer 2:22).

Wàaré Baa se'n wo mo den buy din maa kan nen naa go podag ti diggi je maaga hay go wer Yeeso, day fer ngid faalé ne hene, wo de je maaga coo jiili be go ti bon ga da mono. Blagge de egre be maa hay jar deban no, raw fergé le kan tin ne je se'n jagjiili maaga a mo hay nen doo se. Je se'n mbe go tum caw de tog pelé, werga jiili be bay de suuli wa. Egré Baa de ngabgé de kurgudu mo ta' la raw nduugi go, men jiili se'n go, werga blagge lay, Nencersé maa de'el lay, lag wo bil tin po bon ga. Jiili bon jon din tin tosge Baa wo de ruum manhuuli bog buy ga. Jeepeeleebaa maaga din wàaré Baa mono, raw go lay, ané, bay go bil feh wa, mbe nen le wer ta', diggi ga je se'n la fer mbe yan coo jiili be tigrin, doo weel maaga hay yee, day fer fergé le lin ni pan be nono. Mbaa se'n de rin naa ga: "Bil be mbe de dage deban ga se re le'ge koo maaga a

hã ne beelè wo régé mono, de se'n buy jobo bay hãgé be ne hen wa. Wer se'n a raw tji wer diggi ti se be, raw wãge ga: ... Ndi ur cin ndi fer ni pan bi, ndi wo wii pan bi ga ndi din je blagge nen Baa, ndi jon re nen bo pan bi ni ndan ga lay. Ndi bay nen maaga ndo ko me doo weel bo no wa so. Maa ga Pan weel'n wo ko weel be'n coo jiili go mo kay no, a raw men blagge be'n go ne hene, bo' ne lin doo weel be mbe nono." (Luk 15:16-18).

Amma ngabge jiili maa ni je maa se ta'n la bay din tee maa ni weel maaga hay yee go mo wa, werga a bay de koge ga se de blagge, noga, se jon blagge wa. Je maa se'n la bay le de fergé se Baa wa lay, bay wii Yeeso ga a mo men blagge se'n go ne se wa lay. Diggi be de jonré be'n buy wo bay blam, doo jobo maaga sòré be go de rodgé ti wuutin nono, mbe go caw de yòò ti kodé. Sug mbe ti be lay, amaa, se bay laa gègè Yeeso wa so. Nen mbe ti be, amaa, se cay ko tuu maa kudum pel be mo mban ka' ga se le' ge go ni mo wa. Sòré bay jongé be me' nen blagge be'n wa so buy tuu. Manhuuli go de hay wan ne hen jiili, a go nen doo be. Day maa po je se'n ko doo ga se yan mbe yã wãré Baa dà nono, amaa, a doo tipaalé maaga go de korgé de puy ka'a, "amaa bil be go de bagge de hum je huuli no, wo de hoogese be maa de buugi no." (Matiyé 23:27).

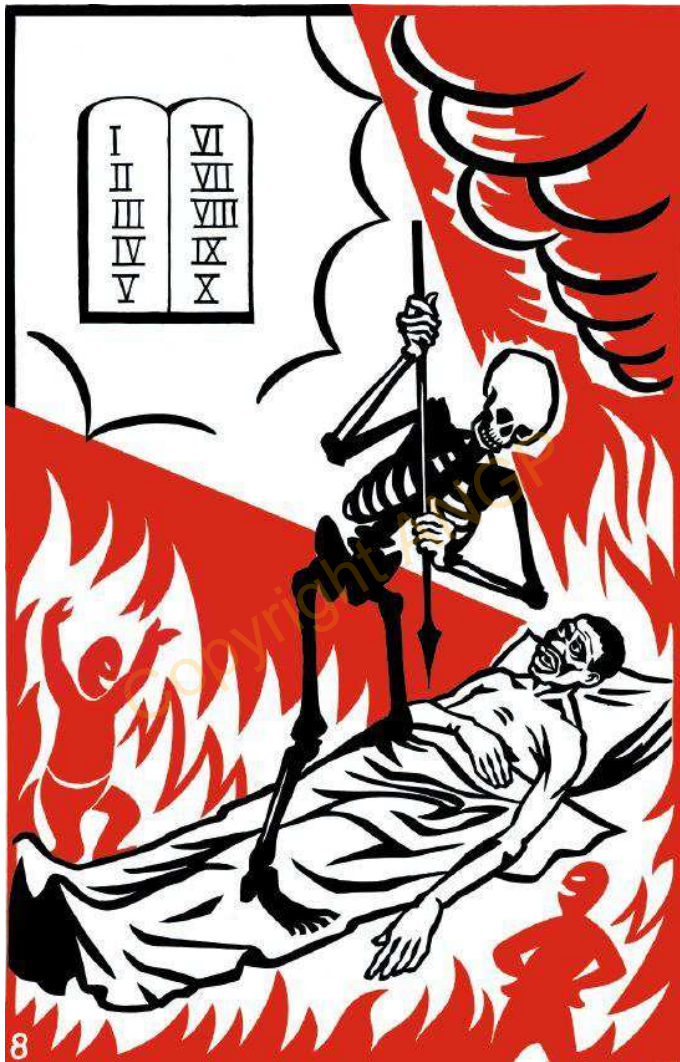
Manhuuli, pan gete' no, go matala de yã ngel Nencersé maa ni Baa no. Jagjiili se'n mo ta' la no, wer nã maa honla buy, wer blagge ma houla buy wo go de manhuuli baara sar-sar buy lay. Je se'n mo caw, sã maaga se mo ndar doo se mbe go se baara ti be, amaa, a wo go de bangé be de rece' buy tuu. – "Nday yan de kogé ga je maaga hoo sug we ti wãré maa kidolgi'n ga, jon re we, day jar po wo bog, noga swa'a wã wo we go ga a jon mbe we no, a raw jgi be go, a ko de coo be ga hassé. Maa de dan se'n pa so yaw, je maaga hoo sug we ti Weel Baa ga lay, cii maaga Baa bà barge de jartaabay wo de be ko nen be fèn foo lay, cii Yeeso maaga por'n go bay dag ko nen be din mopo ga lay, Egre Baa maa woo naa no, se mbud foo be lay, je se'n mo caw Baa jon ge

bonn be de haɗa de dan jar buy." (Hebré wo 10: 28-29; 2 Piyer 2:1-14).

Bargé, hayga jiili se de ngabgé de haɗa mo ta' la yan de man maa bo'n no, yoo ti wa, lon duu wo ne Baago de jiili bo buy. Baa de kaagé maa men blagge jar go; a da ga se mo men blagge jar go ne hara, hayga wosela buy wo we raage kidolgi pel be ga a mo men ra go ne se no. See jen Baa, doo jecii maaga wo jen Yeeso ringi be ga: "Hayga ndo da we no, ndo kaɗa maa faɗa me ge yan mbo go." (Mark 1:40-41). Amaa ndo yoo mbo ti we caw ga ndo yaɗa jag jobo ga hasse, day seege ti ngel maa de lerge'n ga, da bo'n din ngel sungu no no, ndo da' tidesay'n ga, je caa war bo bay wa lay, werga ndo man maa bo'n din huuli no, bay din tenen wa. "Werga podge maaga manhuuli pod jar be'n wo de be din huuli no, amaa, feɗ maaga Baa ha ne jar de kod has maaga a mo hay wo tenen ti' din taygé de Yeeso Wan Kluu lay." (Rom wo 6:23).

NGABGE JIILI MAA DE NENMA' NO

Naa de kogé mo ta' la din huuli je blagge no. A din jobo maaga hay da' wooré maa ni Baa we go, day fer go haɗge, laa ferge coo jiili be ga so, dig ga se coo'n ge yan wurpo kway; noga, din jobo maaga dig ti bon ga se mo coo jiili se go wer Yeeso ga mono. De maaga hoogese be go de gayri doo cege mono, nencerse be go de heɗene do huuli maaga le de seege mo lay. Manmuyuri wo go matala ban ti be ye'-ye'e. Feɗere maa de cɔɔre maaga kan wo wer be go mono, yed wo nen be we go lay, blam be se gwa' gorge din podge maaga manhuuli pod jar be'n wo de be mono. A le' da' bonn maa nen wuu no, kal da' wer go ne se be ga saara tay ge de Baa ga so, Baa se maaga a hay bay hoo sug ti be baa wa mono. Barbé maaga kan wo wer be go mono, wo go de heɗene maa lagge ti be, man wo bil go se be haɗa, cob wo nen be de waɗaré dra' ga so has buy. Hrog be maaga se hay da' ra de hram mono, ya' wo naw be cin pel ni ga lay, yaɗa wo ne go jag durgi de huuli'n ga lay. Je se'n kal koge so ga a de gaali maa ga se mo dig ti wo ti Baa, werga manhuuli go de raw egre se.

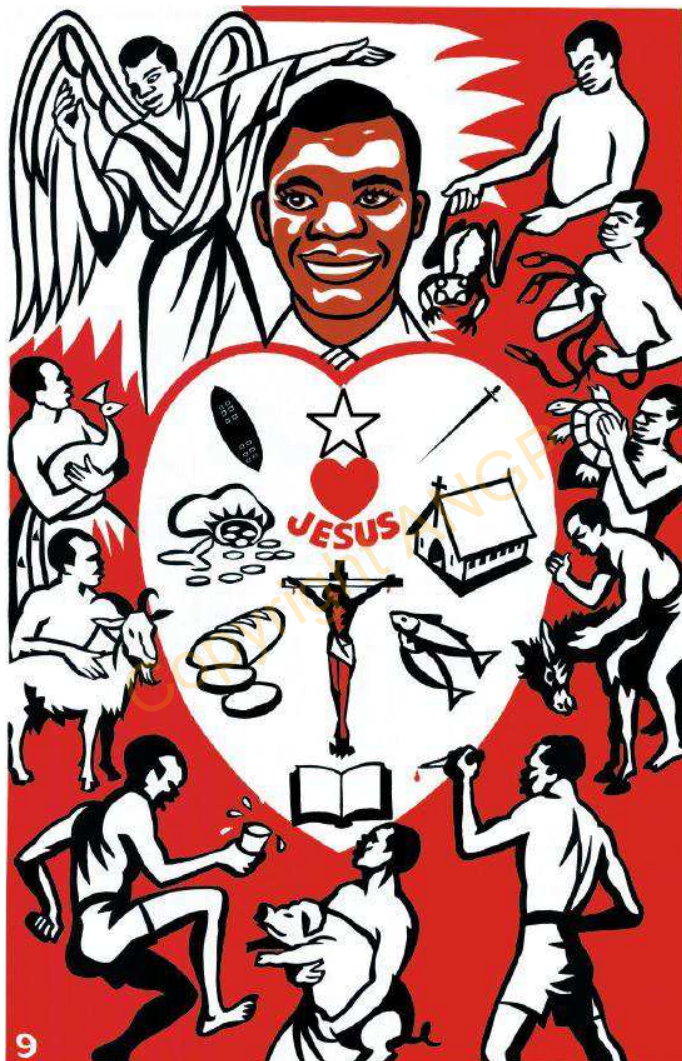
8. MAAGA NAW JEE BLAGGE'N TAW WE GO NO

Fẹ̀ẹ̀re maaga je se'n hay da' ra ge baa mo buy, ga se hay caw tenen din nen doo baara sagsag mono, kol wo mbud foo be, de je kodge be maaga kan wer be go mo buy no, kay wo ne ga so. Se raw koge so ga: "Ndo le' we le go doo Baa maa tenen gesin no, se'n din re maa de gaali de haḡḡ deban." (Hebré wo 10:31).

De maaga je se'n de cegé mo ti' so no, a kal diggi ga se mo fer man blam Baa, amaa a go de koge ga naw se go de tawgé, se'n din dee maa blam mbren. Huuli yan bag jar deban ga bay wo da' nen maa dig ti ti Baa wa. A de'el deban maa kid Baa, de maa ga ndo yan nen da' ge be da mono. Bil ngabge se'n mo ta' la no, je blagge se ga da'huuli nen blagge be'n mo ti' la hay bay de yaḡḡ wooré maa ni Baa'n wo de dage be'n wa nen naw be'n tum; bay yaḡḡ wḡḡré Baa maaga haḡḡ egre ne hen lay, yaḡḡ'n go jag blagge lay mo wa, ané, hay yaḡḡgé din jag manhuuli je caag wḡḡré maa ti tamsir'n la no. Yeeso Kris rin go ti jar blagge'n wo ga: "See wee go se bi haḡḡ, nday jar maaga Baa go de fad wee ge mono; see wee nen wuu maaga huu ga, de ngalgé din ne manhuuli wo de jarpeelebe'n wo mono." (Matiyé 25:41). "Wosela buy caw huu go baalé bon tuu, blam se'n Baa raw caag wḡḡré be go so." (Hebré wo 9:27).

NGABGE JIILI MAA DE KAAWA' NO

Jiili maa se'n de ngabgé mo ta' la de jiili kretiḡḡ maaga de durgi de egre se fẹ̀ẹ̀re maa de blagge maaga wo de nii haḡḡge be mono. Fẹ̀ẹ̀re maa de blagge maaga hoḡḡgese jetaabay da ra mo buy mbaara de slag nen be, de nii haḡḡgé be, amaa, a de egre deban maa sod bonn se'n wo buy lay, maa daw se be lay; haḡḡ wur naw be maa blam taw no, se de egre deban jag haḡḡge'n mo den din wer ti Yeeso Kris. "Nen be de kangé n'deger bon din ti Wan naa Yeeso, je maaga din kaḡḡge haḡḡge se naa no." (Hebré wo 12:1-2). Pḡḡré maa ti be'n se bo'n go, men fẹ̀ẹ̀re maa de cḡḡre ga kan wo wer be jon blagge mo buy go, man go doo be bon din jonré maaga Yeeso de haḡḡge be ne hen mono.

9. JILI MAAGA NÀ BLUM BLAGGE'N MONO

Satan, manhuuli pan blagge no, wo de soodé be'n wo buy cir wo ti jiili kretiën se'n go cwëë ga saara mo hay'n go, maaga a mo men faage maa de deele'n go, amaa, se mbe de dan ra ge egre tum, werga a go de kolgé weel Baa. Dage gete'e, dage solay, dage legädge de kàara hay-hay, wo de tee blagge maa laa'n wo mo den buy din fëëre maaga manhuuli de hã ra ge ne kretiën se'n la maa hayge be go mono.

Gerhëë kol se be go ti ngel bélé, se'n din maa kan nen naa ti maaga blagge yan mbe cor se be wer sar-sar de duu fëëre wo, noga de wer nã wo, maaga da wer go ne se wa.

Amaa, kretiën maa ti ngel be keded ga go tum de puygi mono, da' wer mbe go ne blagge se no, koo a mo kol ba se be je maa wer Yeeso yaw, noga din jeepeeleebaa yaw, a ko'n mbe go, werga wàaré Baa wo de Egre Baa wo de kodgé be ti faage maa kidolgi no. Nday yan da' jobo maa po dag jö de wehan-yii doo kay, ndar nen fëëre maa de cöore ti tamsir'n la wo ne kretiën maa ti ngel be'n néné, maa haygé be go. Ané fëëre se'n wo mo den buy jon wo mopo se kretiën se maaga go de hã se be ne Baa, go de huuli kidolgi wer Yeeso Kris nen blagge maa ti tamsir'n wo la mo ga hassé. Jobo maa po pa, ben de m'be' bil je de'el no, ga a mo hay go lay. Wer se'n so, caage wer jaré, minge faage maa ni Baa'n go, lagge huuli, fegge ti jaré, wo de hãge pööré maa ni jar-hee Baa'n wo mo den gay wo naa tum. Jar jon fëëre se'n wo mo den wo de rin naa ga saara din jar maa wer Yeeso lay, mbaara ti' tum hay kretiën maaga wo de man blam Yeeso mono. Ndo yan din je maa wer Yeeso kidolgi so no, ndo kal dig ti ti wàaré be maaga rin ga: "Hayga a yan dar nday, jon nday de blagge, jon bonn bay, car ré ne nday se, wäd wer blagge maa honla buy ne nday se werga nday din jar maa wer bi no, ni nday woo we, bil bay mo hay go feh, lag wee de wooré, podge bay yan gor wee ge cin deban...." (Matiyé 5:11-12).

Blagge lay, hõggese naa lay, jonré baara'n tum din maaga saara mo caa nen kretiën go se dage maa ni Baa no. Ané, daga naa mo rin go bil feh doo Pol maa de'el ga: "Wose kã maa

blaw bil naa yan go de Kris je da naa'n pa? Hay ba jongé bonn, ré maaga cwéd wo naa mono, jongé coo, konne, cocoo, ré maa de gaali, huuli, buy kàà wo maa blaw bil naa go de be ga.... Day ti ré se'n wo buy naa de dan ra ge egre buy, wer ti Kris je maa da naa no." (Rom wo 8:35,37). Je hoo sug ti Baa mo caw go de grag se be de fẹ̀ẹ̀re durgi maa ni Baa no, go tum de puygi, de egre se fẹ̀ẹ̀re maaga kid wo hàygé be mono. Naa lay, naa jon yan mbe de egre doo se'n no lay, naa kàà ma man doo fẹ̀ẹ̀re maa hày naa'n wo yan mbe lay, wer Yeeso Kris maaga de kay naa, hẹ́ egre ne naa mono.

Ger diggi se maa de woore'n mo kay sag deban, ler ngel go ne naa pelé. Jiili je hoo sug ti Baa se'n la go de hẹ́ se be din ne wààré Baa, Egre Baa laa tin ni lay. Jeepeeleebaa maa gor ti be'n wo de wààré Baa wo tum dig ti be ti fẹ̀ẹ̀re maaga Baa rin go ga se hẹ́ ra ge yan ne jar maaga wo de daw se baara tum hẹ́ wur naw maa blam taw no, wo go de nà blum blagge'n mono... "Ndi hẹ́ ge le'ge-koo maa daw jar tenen ti' yan ne je maaga nà blum blagge'n we no." "Je maaga nà ge blum mono, huuli maa de bog'n hẹ́ ge pọ̀rè ne hen ga so." "Je maaga nà blum we no, ndi hẹ́ ge régé maa bay gayri ga matala de yonré da yan ne hẹ́né, blam be dni hẹ́ huuli maa de puy maaga duu maa defay de yergé ni yan ne hẹ́n pa." "Day je maa nà blum, ga daw wààré bi'n tum hẹ́ wur huuli be mono, ndi hẹ́ ge Egre yan ne hẹ́né...." "Je maaga nà ge blum, daw jonré bi'n tum hẹ́ wur huuli be mono, ndi hẹ́ ge Egre yan ne hen maa wàà ré sir'n wo buy." "Je maaga nà ge blum we no, laa ge ọ̀be maa de puy'n yan ti be, ndi nà ge duu be go bil kefter maaga duu jar lagge tenen wo de yergé ni ga hassé, amaa, ndi wàà ge yan go ti be pel Pan bi wo de jarpeelee be no." "Je maaga nà blum we no, ndi bo' ge je se'n yan bil tin tosge maa ni Baa no, a kal ge go ga so." "Je maaga nà blum we no, hay ge yan ti paalé wan bin bi lay." (Naage nen ne Jan 2:7,11,17,26; 3:5,12,21).

Kretiẹn se'n la bul wendar solay be'n go mo kay maa kan nen naa ti maaga a yan mbe hẹ́ solay ne Baa lay. Maaga se mo blag hrog se maa ti tamsir'n la go de kod-kod wa mono, a

kay jar coo wo de be, pod targe maa ni Baa'n go lay, ha ra go buy bil feh wer wooré maa ni Baa no.

Hoolé wo de ceḡ yan wo bil ngabge jiili se'n la ni lay; se'n din maa kan nen naa ti maaga régé maa ni kretiḡ maa ti ngel be'n din maa de wooré wo, bay dagge, se pur be ga lay, maa daw ḡḡgese be tenen tawa. A bay blag ḡḡgese be go de joge yii maa de ḡḡ wo wa, bay ré cii hrog wo wa lay, da régé maa de dag wo ga lay. A bay go ray solay be'n ti feḡere maaga kan wo wer be go jag blagge wo wa, doo n'daage cug maa de ḡḡ wo de liggi sangu maa de ḡḡ wo, ga blag ge wo ḡḡgese be go mo wa, ané, a ré be'n din régé maa de'el wo, maa daw ḡḡgese be de'el lay, werga a din tinbaa. Jiili be go de kolgé din tin tosgé. De ré maa se be'n wo mbaara buy, se mbe tum woge tos Baa be'n de kaḡara be wo. A da tosgé deban: lin ni be de jar ni be wo, noga feḡ tray be bon, werga a go de koge ga kretiḡ caw buy yin de Baa mo kay din nen tosgé.

Keftér maa de bulgi'n go mo ti' bil ngabge jiili se'n la din keftér maa ni Baa no, ga kretiḡ maa ti ngel be'n jan ne nen naw be'n tum, laa ne, far fii be, da' wer go ne hené, ko ré se be ni, da' egre be'n din bil be, da' podag wo de naw be'n buy ni lay, da' hrog maa bay hram ni lay. Waaré Baa go de kolgé nen be din ger maa ler ngel go ne hen pelé, din moslam maa durgi de jee hee be'n lay. A din mopo maa de wooré nen be deban, werga a din hoolé maa daw nencersé be tenen no, bii maa tenen maaga j̄ jwaalé be go lay, glon blumgi be lay, feḡ-ko-nen maaga se de ko se be ni tum mo lay.

Kretiḡ se'n mo caw da sod koo be maa de larga'n deban, werga a go de kogé nen be ga mblaaga wan da' bay gayri ga. De maaga a go de koge ga se go matala de birgi wer Kris nen naw maa defay'n mo no, a kid din feḡere maa cin wo no, feḡere maaga taw wo go ga hassé, ga bay wo tinḡ nen naa matala wa n'da mono. A go tum de gragge maa yingi de Baa, a de ngabgé doo koo maa de pedgé ti jen bii, a le' deban, noga doo talalum maaga le' deban nono. Jetaabay maa se'n

mo caw jon heñné doo huuli ga so, werga Egre Baa wo de dage maa ni Baa wo go de bà bil be.

NGABGE JILI MAA DE HWAL NO

Yeeso rin ga: "Ndi din je ferge lag jar go cin tenenne. Wosela maaga ya̋a w̋a̋aré bi we jon yan tenen; koo a mo huu ba go yaw. Day wosela maaga yan tenen, ya̋a w̋a̋aré bi'n we no, huu go ga so hassé." (Jan 11:25-26). — "Je maaga yan co' sug w̋a̋aré bi no, day yan ya̋a w̋a̋aré je maaga bo' me le lay no, de kolgé go tenen caw, huu ga, ré po baw ne ge ga so hassé, amaa a go de cegadgé ne huuli'n ti, maa kolgé go tenen." (Jan 5:24). Heñe huuli bay jon kretiñ wa so: "Wur maa ga h̋őgese maaga huu ge go fer we go din maaga huu ga no, h̋őgese maa de huuli'n fer we bay huuli no, ti wur se'n w̋a̋aré Baa maa de yerge'n raw led jag go so ga: "A lig huuli'n we go, a jon blum be we go buyso. Huuli, blum bo maa baa'n gen pa? Huuli, c̋ő-jaw bo maaga ndo sor jar de be gen pa?" Amaa c̋ő-jaw huuli'n din blagge, egre blagge'n din w̋a̋aré maaga Baa bag ne moyis mo lay. Amaa jon suusè ne Baa maaga ha̋ egre ne naa jon blum wer ti Wan Kluu naa Yeeso Kris mono!" (1 Korinté wo 15:54-57).

Jobo maa ga hay see we de Baa, ga hay ig we de Be no, jon de heñe doo huuli ga so. Maaga wur huuli be a we no, se raw mbe jag be bil feh kodé, doo Pol maa de'el de ringi ga: "...Maa de c̋őré jag bi deban dange'n din ga ndi mo huu go, maa ga ndi mo wo haygé wo go bin Yeeso Kris." (Filippi wo 1:23).

Kretiñ de sa̋y maa ga se de yin pel de Yeeso ti; sa̋y maa ga se mo ko je maaga huu go de balgé cin ti koo maa de larga', maa ya̋a se ge go ti be. Egre Baa de dig ti be ti w̋a̋aré maa ni Yeeso'n wo lay: "Car wee jiili go wa, ya̋a wee w̋a̋aré Baa, ya̋a wee w̋a̋aré bi lay. Ngel lagge yan le lin ni Pan bi deban, ngel mo hay we le ni ga no, ndi de hay rin nday yan de be. Patala ndi wo kne' ngel ne nday. Blam maa ga ndi kne' ngel'n we le go ne nday no, ndi fer ge yan le maa hoo wee

10. KAL MBO JON FRUYGI BIN JEE YAꞤ MO GE'N SO

gé, maa ga nday mo wo lagge ti ngel maaga ndi de haylé ni mo lay.” (Jan 14:1-4).

“...A wo din fẹ̀ẹre maaga nen ko ra ti bon ga hassé, sug laa ra ti bon ga hassé, jobo dig ti ti baara ti bon ga hassé, paga Baa go de kne' ra ge ne jar maaga da wo ne mono.” (1 Korinte wo 2:9).

Wer jag maa de ko ngabge còṛé ngel maa cin maaga Baa kne' ne jar maa wer Yeeso Kris bay ti tamsir la wa.

Bil tuu-huuli'n la, ti ngel je huuli'n mono, naa de ko jeepeeleebaa maaga Baa bo'n le mono, de gorgé, ga se wo de je maaga huu nen blagge ga mo ti' la ne Baa. Naw je huuli'n wo de nencerse be men wo hógese be maa de huuli'n go, raw wo pudgi wer je maaga diggi be hay go de kangé din ti be bon mono, ga nduu ti tamsir la huugi go wer se maa yàà se ge go mono. Baa kal yàà wààré be de'el deban, raw ringi be ga: “De'el deban, ndo din wejòṛ maa de'elé, ndo jon re maa de'el de fẹn maa me' mo kay, wer se'n ndi hà ge wààré fẹ̀ẹre maa ga wo de'el yan mo deban, see le jon fruygi bin bi.” (Matiyé 25:21). Satan, manhuuli bay de egre ti be wa so, werga Baa go de ringi ga “huuli jar da se ge'n wo de wooré nen se.” (Sin David 116:15). “Day ndi raw laa gẹ̀ge po le cin rin me ge ga: Yer wààré se'n mo kay no, jar maa ga tji wo wer patala ga hud wo go ti jonré Wan luu woo ge wo yan. Egre Baa raw yin jag ga; mbe doo se'n nono. A kàà wo yan maa ig se baara doo gayri jonré baara maa ga a gay wo go de be mo den no. Werga de'el jonré baara maa ga a jon wo, woo ge wo yan wer baara lay.” (Naage nen ne Jan 14:13).

Ndo je jan wààré maa ti ngabge jiili se'n la ga din fẹn diggi jetaabay se'n lam no, daga Baa mo kay mo, maaga ndo mo hà jiili bo ne je da mo ge no, werga matala tuu a de kay ti bo, de wii mo ge ga: “Weel bi, noga ay bi, hà jiili bo me.” (Jagjòṛ 23:26). Hà jiili bo maa de gayri'n ne Yeeso, jiili bo maa ga go de haygé, ga matala jag bonn mono, ni Yeeso hà jiili maa defay wo de egre maa defay yan wo mo. Men se bo jàḍge

din ne jiili bo maaga da din feere maa ti tamsir wo lam tawa wa, werga: “Je maaga ha se be din ne jiili be tawa mo caw diggi be bay de’el wa; amaa, je maaga men se be seege din wer diggi maa de woore’n jon ge go de yaage.” (Jagjoo 28:26). Men blagge bo’n wo go, sa’ se bo din se de’el no, “Werga podge maaga blagge pod jar de be din huuli no, amaa, fen maaga Baa ha ne jar de kod has din ga jar mo hay de tayge de Yeeso Kris Wan Kuluu naa tenen ti’ tum lay.” (Rom wo 6:23).

Day ndo je maaga ndo go de ha se bo ne Baa mono, ndo de da’ diggi maa de’el wo de dage maa ni Baa no, wer Yeeso Kris; daw ra doo bo de’ele doo maa ga Pol maa de’el de rin Timote bil kefter be maa de bog’n ga: “... Amaa ndi de hayle de egre werga ndi de ko je maaga ndi de ha se bi ne hen mono, day ndi de koge cway ga a de kaage maa kod fen maaga a ha’n me ha go ti wur se no.” (2 Timote 1:12). Oo din wer ha se bo maa ga ndo ha ne Baa mono, tos de Egre Baa, hay nen dage maa ni Baa no, ko din Yeeso, a din faage no, din cway no, din naw no. A din Wan naa maa ga fer ge yan le gus hoo jar be’n wo mono, “Wan wanre wo, Kluu jar kluuri’n wo lay.”

“Je maa de kaage maa kod wee ge ga nday mo led go gesin wa, maa ga naage nen bay go wurpo pel be de fruygi bay blagge, de gragge de wooré mono, din Baa maa bon no, je ya naa’n go de Wan Kluu naa Yeeso Kris no; daga wooré no, Kluu no, egre no, de waage re feere’n wo buy mo hay wo din maa be, le go ha ti naw maa tangu no, de maa matala no, wo ha pel tum. Amen.” (Jud 24,25).

Je jon blagge'n din je maa ga cegad go ti wàaré Baa, werga blagge din cegad gé go ne wàaré Baa ti. Nday ko we ga Yeeso Kris a hoo blagge'n wo go buy, amaa blagge bay bil be wa hassé. Naa buy din maa Baa, ané, a da ga naa mo coo jiili naa go maa taygé de se.

Je maa ga yan de taygé de be no, jon blagge ga hassé. Je maa ga yan jon blagge no, bay de kogé be wa, day ko'n ge ga has lay.

Weéré bi no, men wee jobo hay wee ge wa hassé. Je maa ga yan seege de deelé no, je se'n doo Yeeso Kris ti se be de deelé no lay. Je maa jon blagge'n din weel manhuuli, werga manhuuli tji jon blagge le jagcu baa. Day Weel Baa raw agé maa dwas jonré manhuuli'n go.

Wosela maa ga kol we Weel Baa no, jon blagge ga so, werga diggi Baa bil be; Baa kol din Pan be. A ko weere Baa wo de weere manhuuli wo din wer se no. Je maa ga bay seege de deelé wa lay, bay da hèn be'n wa lay no, bay din Weel Baa wa.

(1 Jan 3:4-10)

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut être obtenu en plus de 538 langues et dialectes parlés dans le monde entier, à savoir: Afrique, Amérique, Asie, Extrême Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Téléphone cellulaire, plaques, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur téléphones Android.

Este livro "O Coração do Homem" é obtido em mais de 538 línguas e dialectos falados em todo o mundo, a saber: (África, Ásia, América do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem também está agora disponível em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telefones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent être obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies européennes ou africaines. Ils peuvent être utilisés en même temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracterfsticas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradecemos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras lnguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faca o favor de nos

informar. Pois nos gostaríamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratufamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 lnguas diferentes escreva para:

E-MAIL: info@angp-hb.co.za
info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

A Gospel Literature Mission financed by donations
Une Mission de litterature evangelique financee de dons
Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)